

แบบเรียนเร็ว

เล่ม ๑, ๒, ๓

กรุงเทพฯ
พิมพ์ที่โรงพิมพ์...

แบบเรียนเร็ว

เล่ม ๑, ๒, ๓

หนังสือชุดความรู้ภาษาไทย อันดับที่ ๒๙

แบบเรียนเร็ว

เล่ม ๑, ๒, ๓

ทำโดย กรมวิชาการ

สถาบันภาษาไทย

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือชุดความรู้ภาษาไทย อันดับที่ ๒๙
แบบเรียนเร็ว เล่ม ๑, ๒, ๓
สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ
สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

© สงวนลิขสิทธิ์ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๔๒

ISBN 794-268-8214

พิมพ์ที่โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา
๓๑๔-๓๑๖ ปากซอยบ้านบาตร บำรุงเมือง ป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
โทร. ๒๒๓-๕๕๔๘, ๒๒๕-๗๔๕๑
นายปรกรณ์ ตันสกุล ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา ๒๕๔๒

๔๙๕. ๙๑๑ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ.

ก - บ แบบเรียนเร็ว เล่ม ๑, ๒, ๓/ สมพร จารุณี,
บรรณาธิการ. -- กรุงเทพมหานคร : สถาบันภาษาไทย
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๒.

๕๔๖ หน้า : ภาพประกอบ; ๒๑ ซม. -- (ชุดความรู้
ภาษาไทย; อันดับที่ ๒๙)

ISBN 974-268-8214

๑. ภาษาไทย - แบบเรียน, หลักภาษา. ๒. สมพร จารุณี.
๓. กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. สถาบันภาษาไทย.
๔. ชื่อเรื่อง. ๕. ชื่อชุด.

คำนำ

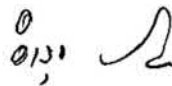

หนังสือ **แบบเรียนเร็ว** นี้ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาตำราจรรยาภาพ ได้ทรงพระนิพนธ์ขึ้นสำหรับเรียนหนังสือไทย เมื่อครั้งทรงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯ ให้เป็นอธิบดีคนแรกของกรมศึกษาธิการ สมเด็จพระยาตำราจรรยาภาพทรงพระนิพนธ์ **แบบเรียนเร็ว** ขึ้นเป็น ๓ ตอน คือ เล่ม ๑ ตอนต้น สอนให้อ่านหนังสือ เล่ม ๒ ตอนกลาง สอนให้เขียนหนังสือ และเล่ม ๓ ตอนท้าย สอนให้แต่งหนังสือ และทรงนำไปทดลองใช้กับนักเรียนปรากฏว่าได้ผลดี คือนักเรียนเรียนรู้หนังสือไทยได้เร็วขึ้น จึงได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้เป็นแบบเรียนใน พ.ศ. ๒๔๓๑

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณาเห็นว่าหนังสือ **แบบเรียนเร็ว** ชุดนี้เป็นแบบเรียนสำหรับเรียนหนังสือไทยที่มีค่าและนับวันจะหาได้ยาก สมควรที่จะอนุรักษ์ไว้ จึงนำมาจัดพิมพ์และเผยแพร่ให้สถานศึกษา หน่วยงาน และบุคคลทั่วไปที่สนใจ ได้ศึกษาถึงความเป็นมาของแบบเรียนที่ใช้เรียนหนังสือไทย และนำไปใช้

ประโยชน์ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ได้รับอนุญาตจากมูลนิธิสมเด็จพระ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพ และหม่อมเจ้าจงจิตรถนอม ดิศกุล
พระธิดา ในการจัดพิมพ์หนังสือนี้กรมวิชาการได้นำ เล่ม ๑ เล่ม ๒
และ เล่ม ๓ มาพิมพ์ไว้ในเล่มเดียวกัน โดยพยายามรักษาการจัด
เรียงหน้าหนังสือและการเขียนตัวหนังสือตามที่ได้พิมพ์ไว้แต่เดิม รวมทั้ง
ได้นำพระประวัติของสมเด็จพระ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ซึ่ง
นายบันเจ็ด อินทจันทร์ยง และนางสาวสมพร จารุณี เป็นผู้เขียน
มาพิมพ์ไว้ด้วย

กรมวิชาการขอขอบคุณมูลนิธิสมเด็จพระ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
และหม่อมเจ้าจงจิตรถนอม ดิศกุล พระธิดา และนายบรรเจ็ด
อินทจันทร์ยง กรรมการมูลนิธิฯ ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการ
ดำเนินงานเป็นอย่างดี รวมทั้งขอขอบคุณผู้มีส่วนให้การจัดพิมพ์
หนังสือนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีไว้ ณ โอกาสนี้

(นายอำรุง จันทวานิช)

อธิบดีกรมวิชาการ

๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๒

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(๕)
พระประวัติสมเด็จพระบรมราชชนนี	(๙)
แบบเรียนเร็ว เล่ม ๑	๑-๒๐๔
แบบเรียนเร็ว เล่ม ๒	๑-๑๕๑
แบบเรียนเร็ว เล่ม ๓	๑-๑๑๕

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

พระประวัติ

สมเด็จพระยาตำรงราชานุภาพ

...๐๕×๕๐...

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาตำรงราชานุภาพ เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ และเจ้าจอมมารดาชุ่ม สกุลงโรจนดิศ ประสูติในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๐๕ ได้รับพระราชทานนามว่า พระองค์เจ้าดิศวรกุมาร เมื่อเจริญวัยได้ทรงเรียนภาษาไทยชั้นต้นกับ คุณแสงและคุณปานซึ่งเป็นราชินิกุล ในพระบรมมหาราชวัง ทรงศึกษา ภาษาบาลีในสำนักพระยาปริยัติธรรมธาดา (เปี่ยม) และหลวงธรรมานุวัติ จำนง (จ๋วย) ทรงศึกษาภาษาอังกฤษในโรงเรียนหลวงกับมิสเตอร์ฟรานซิส ยอร์ช แพตเตอร์สัน

เมื่อเจริญพระชนม์ได้ ๑๓ ชันษา ใน พ.ศ. ๒๔๑๘ ได้ทรงผนวช เป็นสามเณร ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และเสด็จไปจำพรรษา ณ วัด บวรนิเวศวิหาร เมื่อลาผนวชแล้วทรงสมัครเข้าเป็นนักเรียนนายร้อย

แบบเรียนเร็ว

ทหารบก ทรงสำเร็จการศึกษาเมื่อพระชนมายุ ๑๕ ชันษา ได้รับพระราชทานยศนายร้อยตรีทหารมหาดเล็กบังคับกองแถว ต่อมาอีก ๒ ปี ได้เลื่อนยศนายร้อยโท และได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นผู้บังคับการทหารม้าในกรมทหารมหาดเล็ก และในปีเดียวกันได้รับพระราชทานยศเป็นนายร้อยเอก ราชองครักษ์ประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใน พ.ศ. ๒๔๒๓ ได้รับพระราชทานเลื่อนยศเป็นนายพันตรีผู้สนองพระบรมราชโองการ ว่าการกรมทหารมหาดเล็ก และใน พ.ศ. ๒๔๒๔ โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายไปสังกัดกรมทหารปืนใหญ่ ซึ่งเรียกกันในสมัยนั้นว่ากรมกองแก้วจินดา ดูแลการซ่อมบำรุงปืนใหญ่ ใน พ.ศ. ๒๔๒๕ ได้ทรงผนวชเป็นพระภิกษุ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และเสด็จไปจำพรรษา ณ วัดนิเวศธรรมประวัติ บางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในระหว่างที่ทรงผนวชอยู่นั้น ทรงเห็นการศึกษาเล่าเรียนของเด็กนักเรียนในขณะนั้นไม่สู้ได้ผล เนื่องจากเด็กมีเวลาเรียนหนังสือต่อเนื่องกันในระยะเวลาสั้น เพราะต้องไปช่วยพ่อแม่ทำงาน ทำให้อ่านหนังสือได้ช้า จึงทรงแต่ง 'แบบเรียนเร็ว' ขึ้นเล่มหนึ่ง ให้ครูทดลองใช้สอนเด็ก ปรากฏว่าได้ผลดีขึ้นกว่าเดิม

ใน พ.ศ. ๒๔๒๘ ได้รับพระราชทานยศเป็นนายพันโท ดำรงตำแหน่งผู้บังคับการทหารมหาดเล็ก ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายไปเป็นเจ้ากรมแผนที่ ซึ่งเป็นกรมจัดตั้งขึ้นใหม่ ทรงปฏิบัติงานเป็นที่พอพระราชหฤทัย จึงได้รับสถาปนาให้ดำรงพระอิสริยยศเป็น 'กรมหมื่นดำรงราชานุภาพ' ใน พ.ศ. ๒๔๒๙ และได้เป็นผู้บัญชาการทหารบก ต่อมาได้รับพระราชทานยศเป็นนายพลตรี ใน พ.ศ. ๒๔๓๑

ใน พ.ศ. ๒๔๓๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้จัดระเบียบการปกครองขึ้นใหม่ ให้นำหน่วยราชการขยายงานจากระบบจตุสดมภ์เป็นกรมกองต่างๆ มีอธิบดีเป็นผู้ดูแลบังคับบัญชางานและโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายกรมหมื่นดำรงราชานุภาพจากฝ่ายทหารไปดูแลงานพลเรือน ให้เป็นผู้กำกับกรมธรรมการ และโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนขึ้นเป็นอธิบดีกรมศึกษาธิการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๓ ในระยะนี้ ได้ทรงวางหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอนให้เป็นแบบทันสมัยยิ่งขึ้น ทรงนำ 'แบบเรียนเร็ว' ที่ทรงแต่งไว้แต่เมื่อครั้งทรงผนวชมาจัดพิมพ์ขึ้นใช้เป็นแบบเรียนของกรมศึกษาธิการเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๓ แบบเรียนเร็วนี้มี ๓ เล่ม คือ เล่ม ๑ ตอนต้น มุ่งสอนให้เด็กอ่านหนังสือออกได้เร็ว เล่ม ๒ ตอนกลาง มุ่งสอนให้เขียนหนังสือได้ถูก เล่ม ๓ ตอนท้าย มุ่งสอนการใช้คำและเขียนคำให้ถูกต้อง หนังสือแบบเรียนเร็วทั้งสามเล่มนี้ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงปรารภไว้ในหน้าแจ้งความตั้งแต่คราวพิมพ์ครั้งที่ ๑๐ ว่า

แบบเรียนเร็วเล่มทั้ง ๓ เล่มนี้ แม้ข้าพเจ้าเป็นผู้คิดเอง แต่งเอง แลได้ตรวจตราแก้ไขเอง แต่ก็ได้อาศัยเจ้าพนักงานในกรมศึกษาธิการเป็นผู้ช่วยอีกหลายคน คือหม่อมเจ้าประภากรและพระยาศุภชโลธร^๑ (หม่อมราชวงศ์เปี้ย) นี้ได้ช่วยมาก เล่ม ๓ เป็นของพระยาศุภชโลธรแต่งโดยมาก เพราะข้าพเจ้าทำไว้ได้หน่อยหนึ่งก็ต้องไปราชการประเทศยุโรป ได้มอบให้พระยาศุภชโลธรทำต่อมาจนสำเร็จในเวลาข้าพเจ้าไม่อยู่นั้น

^๑ ต่อมาได้เลื่อนขึ้นเป็น เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี

แบบเรียนเร็ว

ในส่วนการสอนด้วยตำรานี้ ในชั้นแรกได้แนะนำวิธีให้ขุนบัญญัติ
วรราช (รัตน)^๑ เป็นผู้สอน ในชั้นเมื่อได้ตั้งโรงเรียนเร็วได้ให้
ขุนประสารอักษรพรรณ (เสงี่ยม) เป็นผู้สอน ต้องอาศัยความ
ฉลาดแลความหมั่นของผู้เป็นครูด้วยจึงสอนได้เร็ว

หนังสือ 'แบบเรียนเร็ว' ชุดนี้ได้ใช้สอนกันแพร่หลายมาจนถึง
รัชกาลที่ ๗ และได้พิมพ์ครั้งสุดท้ายในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ซึ่งเป็นการพิมพ์
ครั้งที่ ๒๔

ในระหว่างที่ทรงเป็นอธิบดีกรมศึกษาธิการ ทรงได้รับแต่งตั้ง
ให้เป็นกรรมการจัดตั้งโรงพยาบาล และยังได้เสด็จเป็นราชทูตพิเศษไปยัง
ทวีปยุโรป ประเทศอียิปต์ ตุรกี อินเดีย ฯลฯ เพื่อเจริญพระราชไมตรี
และดูงานการศึกษา แต่เมื่อเสด็จกลับก็ต้องทรงย้ายจากงานการศึกษา
มาดูแลด้านการปกครอง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมี
พระบรมราโชบายที่จะพัฒนาประเทศทางด้านการปกครองให้เจริญ
ทัดเทียมนานาอารยประเทศ จึงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรมหมื่นดำรง
ราชานุภาพให้ดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่
๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๕ นับว่าเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญมาก เพราะ
จะต้องทรงบริหารราชการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่คนทั่วประเทศต่างพระเนตร
พระกรรณ ต้องทรงใช้ความสามารถและความรอบรู้ให้สมกับที่ทรงได้รับ
ความไว้วางพระราชหฤทัยจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ระหว่างที่ทรงเป็นเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ทรงมีบทบาท
สำคัญยิ่งในการจัดระเบียบการปกครองภายในประเทศทั้งในส่วนภูมิภาค

^๑ ต่อมาได้เลื่อนขั้นเป็น พระรัตนวราจารย์ (รัตน กัมมพักตร์)

และส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองประเทศมาจนถึงปัจจุบัน การปกครองส่วนภูมิภาค ทรงจัดระเบียบการปกครองเป็นระบบเทศาภิบาล โดยรวมหัวเมืองต่างๆ จัดเป็นมณฑล มีข้าหลวงเทศาภิบาลเป็นผู้บังคับบัญชาอยู่ในอำนาจของเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย และได้แบ่งเขตการปกครองย่อยลงเป็นจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน สำหรับการปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญ ทรงริเริ่มจัดตั้งการสุขาภิบาลหัวเมืองขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๔๘ โดยเริ่มเป็นแห่งแรกที่ตำบลท่าลอม จังหวัดสมุทรสาคร เป็นการปูพื้นฐานการปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ราษฎร กรมหมื่นดำรงราชานุภาพ ทรงออกตรวจราชการไปตามหัวเมืองต่างๆ เพื่อหาทางบำรุงท้องที่และหาทางแก้ไขข้อบกพร่อง กับเลือกสรรคนดีไปปกครองท้องที่ ได้ทรงตั้งกองตำราวจุฬารขึ้นและทรงจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดผู้ที่จะเข้าเป็นตำราวจุฬารกรมหมื่นดำรงราชานุภาพได้ทรงงานด้วยความวิริยะอุตสาหะ สร้างความเจริญมั่นคงต่องานราชการในกระทรวงมหาดไทยเป็นอเนกประการ เป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นอันมาก เมื่อจะโปรดเกล้าฯตั้งหน่วยงานใหม่ก็มักจะทรงเริ่มที่กระทรวงมหาดไทย เช่น กรมป่าไม้ กรมแร่ กรมสาธารณสุข เป็นต้น และใน พ.ศ. ๒๔๔๒ ก็โปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนพระอิสริยยศเป็น ‘กรมหลวงดำรงราชานุภาพ’

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ได้รับพระราชทานโปรดเกล้าฯ เลื่อนพระอิสริยยศเป็น ‘กรมพระดำรงราชานุภาพ’ ทรงเป็นเสนาบดีว่าราชการกระทรวงมหาดไทยอยู่นานถึง ๒๓ ปี

ใน พ.ศ. ๒๔๕๗ เริ่มทรงมีอากรประชวร จึงได้กราบบังคมทูลขอลาออกจากราชการ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงขอให้รับเป็นเสนาบดีที่ปรึกษา และทรงแต่งตั้งให้เป็นสภานายกหอพระสมุดสำหรับพระนคร ในช่วงนี้สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ได้เอาพระทัยใส่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศอย่างใหญ่หลวง ด้วยทรงสืบเสาะหาหนังสือโบราณต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องในพงศาวดาร วรรณคดี พุทธศาสนา ตลอดจนสรรพตำราต่างๆ มารวบรวมไว้ในหอพระสมุด ทั้งยังทรงให้ตรวจสอบชำระและให้พิมพ์เผยแพร่ด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างมาก พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นเสนาบดีกระทรวงมหรธาธรใน พ.ศ. ๒๔๖๖ และพระราชทานเลื่อนยศให้เป็นนายพลเอก จนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. ๒๔๗๕ กระทรวงนี้จึงถูกยุบไป

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ทรงเป็นกำลังสำคัญพระองค์หนึ่ง ที่ช่วยในราชกิจต่างๆ ทรงดำรงตำแหน่งอภิรัฐมนตรีและองคมนตรีใน พ.ศ. ๒๔๖๘ ทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีใน พ.ศ. ๒๔๖๙ ทรงปฏิบัติราชกิจต่างๆ เป็นที่พอพระราชหฤทัย ทั้งทรงเป็นที่เคารพนับถือของคนทั่วไป พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนพระอิสริยยศเป็น 'สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ' เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒

ในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้เกิดความผันผวนทางการเมืองในกรณี กบฏบวรเดช ทำให้พระราชวงศ์ต้องเสด็จออกไปประทับยังต่างประเทศ

สมเด็จพระยาตากษัตริย์ราชานุกาฬ เป็นพระองค์หนึ่งที่ต้องเสด็จออกไปประทับยังเกาะปีนัง มาเลเซีย เป็นระยะเวลาถึง ๑๐ ปี จึงได้เสด็จกลับช่วงเวลาดังกล่าวได้ทรงจดหมายโต้ตอบความรู้ต่างๆ ทั้งทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปะ ขนบธรรมเนียมราชประเพณี และวัฒนธรรมไทยกับสมเด็จพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ภายหลังพระหัตถ์ได้ตอบความรู้เหล่านี้ได้มีผลอย่างมหาศาสตร์ต่อวงการวรรณกรรม คือได้กลายเป็นขุมคลังความรู้ที่มีคุณค่ายิ่ง สมเด็จพระยาตากษัตริย์ราชานุกาฬได้เสด็จกลับประเทศไทยเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ อันเป็นระยะต้นของสงครามมหาเอเซียบูรพา ได้ประทับที่ตำหนักวังวรดิศ ถนนหลานหลวง ในช่วง ๑ ปีสุดท้ายแห่งพระชนม์ชีพ และได้สิ้นพระชนม์ด้วยพระโรคชรา เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๖

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ องค์การยูเนสโก สหประชาชาติ ได้พิจารณาเห็นว่าสมเด็จพระยาตากษัตริย์ราชานุกาฬได้ทรงพระนิพนธ์งานวรรณกรรมสาขาต่างๆ กว่า ๘๐๐ เรื่อง ซึ่งมีผลเกื้อกูลเป็นประโยชน์แก่ชาวโลกอย่างมากมายเกินกว่าจะพรรณนาได้ครบถ้วน จึงประกาศให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกในวโรกาสครบรอบ ๑๐๐ ปีแห่งพระประสูติการ แม้สมเด็จพระยาตากษัตริย์ราชานุกาฬจะสิ้นพระชนม์ไปแล้ว แต่ผลงานทางด้านวรรณกรรมในสาขาต่างๆ ของพระองค์ท่านเป็นมรดกที่ทรงคุณค่ายิ่งทั้งแก่ชาวไทยและชาวโลก พระเกียรติคุณและพระปรีชาสามารถย่อมเป็นที่ประจักษ์ตราบชั่วกาลนาน

แบบเรียนเร็ว

เล่ม ๒

แบบเรียนเร็ว
กรมศึกษาธิการ

แบบเรียนเร็ว เล่ม ๒

พิมพ์ครั้งที่สิบสาม ๑,๐๐๐ ฉบับ

ว. ศ. ๑๒๓

ราคาปกผ้าเล่มละ ๓๔ ๒๕

โรงพิมพ์อักษรนิติ์

แจ้งความแต่ครั้งพิมพ์ครั้งที่ ๒

แบบเรียนเร็ว เล่ม ๒ ซึ่งลงพิมพ์ครั้งที่ ๒ นี้ แต่เดิมได้คิดว่า จะแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้นกว่าเก่าอีก เพราะเมื่อตีพิมพ์ครั้งที่ ๑ ใช้นานแล้วนั้น ก็ยังแลเห็นทางว่า ควรจะแก้ไขให้ดีขึ้นได้อีก โดยธรรมดาของที่แรกเกิดแรกมีขึ้น และได้ลงมือตรวจแก้ไขในเดือนกรกฎาคม ยังหาทันจะสำเร็จไม่ ก็พอทราบว่ามีหนังสือที่ลงพิมพ์ครั้งที่หนึ่งมีอยู่นั้นจนจะหมด และยังมีผู้มาถามหาอยู่เสมอ หนังสือที่จะแก้ไขใหม่และจะพิมพ์ใหม่ก็จะออกไม่ทัน จะขาดประโยชน์ของนักเรียนที่จะเล่าเรียนให้ทันครวสไล์หนังสือ เพราะฉะนั้นจึงตกลงพิมพ์ไปตามฉบับเดิมอีกคราวหนึ่ง เปนแต่แก้ไขบ้างเล็กน้อย ตี ๓๐๐๐ ฉบับ และเมื่อแรกลงพิมพ์ได้แบ่งฉบับนั้นเปน ๓ ตอน คือ ตอนต้น ตอนกลาง และตอนท้าย เย็บทีละตอน แต่ ๕๐๐ ฉบับก่อน เพื่อให้ทันที่นักเรียนจะต้องการเล่าเรียนในเร็วๆ เมื่อได้พิมพ์ครบทั้ง ๓ ตอนแล้ว จึงจะรวมเย็บเปนเล่มเดียวกันต่อไป หนังสือนี้ตอนต้นได้พิมพ์แล้วเสร็จแต่วันที่ ๓๐ สิงหาคม ร.ศ. ๑๑๐ แล้ว ในตอนกลางและตอนท้ายนั้นคงจะแล้วได้ในเดือนตุลาคม ร.ศ. ๑๑๐ นี้ และขอให้เข้าใจว่า หนังสือแบบเรียนเร็วเล่ม ๒ ซึ่งตีพิมพ์ครั้งที่ ๒ นี้

ยอมเป็นประโยชน์แก่ผู้จะเล่าเรียนได้ ไม่ผิดแผกกับครั้งที่ ๑
ซึ่งได้เคยใช้มาแล้วนั้น ถ้าผู้ใดจะต้องการก็ยอมสำเร็จได้
ตามความประสงค์

กรมศึกษาธิการ

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ร.ศ. ๑๑๐

คำเพิ่มเติม

ครั้งต่อๆ มาจนถึงพิมพ์ครั้งที่ ๑๓ นี้ ก็ได้แก้ไขตามที่ได้
แจ้งความข้างบนนี้ตามอักษรที่ขาดตกบกพร่อง และเหนือ
ความให้บริบูรณ์ควรแก่การเล่าเรียนต่อไป

กรมศึกษาธิการ

วันที่ ๓๐ มีนาคม ร.ศ. ๑๒๓

สารบัญบอกเรื่อง

		หน้า
บทที่	๑ คำใช้ไม้้วน ๒๐	๑
„	๒ คำใช้ไม้หลายมีตัว ย ท้าย	๗
„	๓ คำใช้ไม้หันอากาศ ย สกต	๙
„	๔ คำใช้ตัว ม	๑๒
„	๕ คำใช้ตัว ญ, ณ, ฅ	๑๓
„	๖ คำใช้ตัว ภา	๑๕
„	๗ คำใช้ตัว ศ	๑๗
„	๘ คำใช้ตัว ท กล้ากับตัว ร, อ่านเหมือน ช,	๑๙
„	๙ คำใช้ตัว ณ, ญ, สกต	๒๑
„	๑๐ คำใช้ตัว ร สกต อ่านเหมือน น สกต	๒๓
„	๑๑ „ „ ร สกต อ่านเหมือน	
	สระ อ สกต น	๒๕
„	๑๒ „ „ ล, ฬ, สกต	๒๗
„	๑๓ „ „ ช, ค, ฌ. สกต	๒๙

	หน้า
บทที่ ๑๔ คำใช้ตัว จ, ช, สกต	๓๒
„ ๑๕ คำใช้ตัว ฉ, ฐ, ฒ, สกต	๓๔
„ ๑๖ „ „ ต, ถ, ท, ษ, สกต	๓๖
„ ๑๗ คำใช้ตัว ศ, ษ, ส, สกต	๓๘
„ ๑๘ „ „ ป, พ, ภ, „	๔๒
„ ๑๙ „ „ ร หัน อ่านเหมือนสระ อะ มีตัว น สกต	๔๔
„ ๒๐ คำการันต์ มาตรา ก กา	๔๗
„ ๒๑ คำการันต์ มาตรา กง	๕๐
„ ๒๒ คำการันต์ มาตรา กน ญ, ณ, น, ส สกต กม ม สกต เกย ย „	๕๒
„ ๒๓ คำการันต์ มาตรา กก ก, ค, สกต	๕๕
„ ๒๔ „ „ มาตรา กต ตัว จ, ช, ฒ, ด, ต, ท, สกต	๕๗
„ ๒๕ คำการันต์ มาตรา กต ตัว ศ, ษ, ส, สกต	๖๑
„ ๒๖ „ „ มาตรา กบ ตัว ป, พ, สกต	๖๓
„ ๒๗ คำใช้ ตัว ฤ อ่านเพน ริ	๖๔
„ ๒๘ คำใช้ ตัว ฤ อ่านเพน รี	๖๗
„ ๒๙ คำใช้ ตัว ฤ อ่านเพน เรอ ตัว ฤา อ่านเพน รือ	๖๘

	หน้า
บทที่ ๓๐ คำพ้อง สระอา ในมาตรา ก กา	๗๐
.. ๓๑ คำพ้อง สระอา หลายพยางค์ในมาตรา ก กา	๗๓
.. ๓๒ คำพ้อง สระไอ ในมาตรา ก กา กับคำ ~ ในมาตรา เกย	๗๔
.. ๓๓ คำพ้อง สระเอา ในมาตรา ก กา	๗๖
.. ๓๔ คำพ้องในมาตรา กง	๗๘
.. ๓๕ คำพ้อง มาตรา กน สระ อะ	๘๑
.. ๓๖ " " " "	๘๔
.. ๓๗ " " " "	๘๗
.. ๓๘ คำพ้องในมาตรา กน สระ อา	๘๙
.. ๓๙ " " " "	๙๓
.. ๔๐ " " " " " " "	๙๕
.. ๔๑ " " " " " " "	๙๗
.. ๔๒ " " " " " " "	๙๙
.. ๔๓ " " " " " " "	๑๐๑
.. ๔๔ " " " " " " "	๑๐๓
.. ๔๕ " " " " " " "	๑๐๕
.. ๔๖ " " " " " " "	๑๐๗

	หน้า
บทที่ ๔๗ คำพ้องในมาตรา กน สระ ออ	๑๐๘
" ๔๘ " " "	๑๑๑
" ๔๙ " " สระ อัว	๑๑๓
" ๕๐ " " สระ เอื้อ	๑๑๔
" ๕๑ " " สระ เออะ เออ	๑๑๖
" ๕๒ คำพ้องในมาตรา ก กา และ กม	๑๑๗
" ๕๓ " " กก สระ อะ	๑๑๙
" ๕๔ " " " " สระ อา อี อุ	๑๒๑
" ๕๕ " " กต สระ อะ	๑๒๓
" ๕๖ " " " "	๑๒๕
" ๕๗ " " " " สระ อา	๑๒๗
" ๕๘ " " " "	๑๓๐
" ๕๙ " " " "	๑๓๒
" ๖๐ " " " " สระ อี	๑๓๔
" ๖๑ " " " " สระ อุ	๑๓๗

หน้า

บทที่ ๖๒	คำพ้องในมาตรา	กต	สระ เอ	๑๓๘
„ ๖๓	„ „	„	สระ โอะ	๑๔๐
„ ๖๔	„ „	„	สระ โอ	๑๔๓
„ ๖๕	„ „	„	สระ อี อู เอะ อัว	๑๔๔
„ ๖๖	„ „	กบ	สระ อะ อา	๑๔๗
„ ๖๗	„ „	„	สระ โอะ	๑๔๙

บทที่ ๑

คำใช้ไม่ม้วน ๒๐

ใกล้	ใคร	ใคร่	ใจ	ใช้	ใช้	ใหญ่
โต	โต้	ไหน	ใบ	ใบ้	ไผ่	สะไภ้
ใหม่	โย	ไหล	ใส	ใส่	ให้	

ตัวอย่างที่ใช้เป็นคำๆ

ใจคน ใจมือ ไนหีบ ใบไม้ ใจดี คนโต
 ช่างไน ผ้าใบ ตีใจ อันโต ทิศใต้ ใบเรือ
 หายใจ เท่าโต ช่างโต้ สัมห้าใบ ใจกลาง ไนเรือน
 โต้เท้า ทองใบ น้ำใส มิใช่ ผู้ใหญ่ เอาใจใส่
 สดใส ไร่ที่ หีบใหญ่ ใส่เกือก โยบัว ให้ทาน
 ใครมา ใส่ความ นวลเป็นโย ให้ทำ ให้ใคร
 ทางใกล้ ยองโย น้ำไหล ใคร่ครวญ อยู่ใกล้
 ใผ่ผืน หลงไหล จะใคร่ทำ บ้านใกล้ ใผ่ใจ
 ปลาไหล มิใคร่อยู่ ไร่บัว พืชสะไภ้ เป็นใบ้

ผ้าใหม่ ใช้หนี้ ลูกสะใภ้ คนไข้ ทำใหม่ ของใช้

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ตามีดีใจ. ใครมาหาเรา? เขาอยู่ใกล้ ๆ.
 ผู้ใดอยู่ในครัว? เจ้าอย่ากลัวตาไข้. น้ำไหลใน
 คลอง. แจกตักทองใหญ่. เขาเอาใจใส่ดี. นั่น
 ตามีใช้ลุง. พี่ใช้ให้ฉันมา. ตาแกร็กใคร่ฉัน.
 อย่าไผ่ผืนถึงเขานักเสย. ฉันมากับพี่สะใภ้.
 แมลงมุมชักใยที่ริมฝา. หาสามล้อมากวนหน้า
 ให้ใส. ใครนั่งอยู่ที่ใต้ถุน? ข้าจะใคร่เดินเล่น.
 ใช้บ่าวให้ทำงาน. เขาเดินมาข้างใต้. ทางนี้มี
 ใช้ใกล้. โยมะเดื่อเขาทำผ้า. ขอเสื้อให้ฉันใหม่.

คำไม้ม้วนที่ผิดกับคำไม้มลาย

ใจคน - ไหมสองใจ

ให้เงิน - ร้องไห้

ห้องสะเภา - เล่นไฟ
 ในเรือน - ไนปั้นผ้าย
 ใส่ความ - ใส่พุง
 ผู้ใหญ่ - หยักโย
 ไครมา - ตะไคร
 บำไบ - ผ่าสะไบ
 หลงไหล - บ่าไหล
 มิใช่ - เจาะไซ
 ทิศใต้ - จุดใต้

ผู้ใด - บรรใด
 ผ้าใหม่ - ป่านใหม่
 ใบไม้ - ตะใบ
 ไซ่สอย - เมืองไซยา
 ใฝ่ฝัน - เบินใฝ
 น้ำใส - ผลักใส
 ไยบัว - ต้นลำไย
 อยู่ไกล - ไปบ้านไกล
 รักใคร่ - ตะใคร่น้ำ

แบบฝึกหัดเขียนคำไม้ม้วน ไม้มลาย

บ้านอยู่ไกลนา. ป่าอยู่ใกล้เขา. ตามีดีใจ.
 เขามีไหมสองใจ. เด็กตกบรรใด. ผู้ใดผลักเด็ก?
 ตาสีชื่อตะใบ. มะม่วงตกหกใบ. นิ่งเสียวยาร้อง
 ให้. พี่จะให้เงิน. นักเรียนใฝ่ฝันถึงหนังสือ.

เปนไฟที่แขน. จะซื้อตะไคร้. ใครให้เจ้าไป ?
 ใช้เขาไปหรือ ? เอาสว่านไซ้ไม้. ต่อกินตะไคร้
 หน้า. รักใคร่ฉันหรือ ? ขอซื้อผ้าไหม. นุ่งผ้า
 เสียใหม่. ทำโนไว้ปั้นฝ้าย. นอนเล่นในเรือน.
 หมอช่างไสช่าง. ฉันชอบกินน้ำใส. ปีนี้ลำไย
 ตก. สำลีมีโย. ด้วงไซ้ต้นมะพร้าว. นี้ไซ้
 หรือไม่ใช่ ? ใต้เท้าไปไหนมา ? ใช้คอมดี
 กว่าใต้. อย่าใส่ความเขา. เด็กกินไส้กรอก.
 ป่าใหญ่มีเสือ. ฉันมาเรือใหญ่. อย่าหลับไหล
 เสียนะ. หาบจนเมื่อยไหล่. นั่งดูคนไข้. ใช้
 ไข่ออกไขว้. ไปกับลูกสะเภา. หลานสะเภาเฝ้าเรือน.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำเต็มลงในที่ว่าง

พุดค่อย ๆ อยู่.....ก็ได้ยิน. ลุงจะ.....การงาน
 อัน.....หรือ ? ฉันแลดูเห็นตามาแต่..... เดือนสิบสอง

หน้า.....คลองยั้ง.....เซี่ยว. นกขุนทองร้องแจ้วอยู่.....กรง.
อย่าร้อง.....พีจะ.....ตุ๊กกระตา. นั่น.....ตีกลองออกก้อง
กึก ? ใครจุด.....เดินไกลเข้า.....ถุน ? ตามีดี
ไม่ดูร้าย. ป้าเขา.....ซื้อไหมสักสอง..... หน้า.....จัดดี
มี.....โอง. คนเป็น.....พูดไม่ได้จริง ๆ นะ. ผู้.....ขึ้น
บรร.....ไปบนเรือน ? ลิงทะโมนตัว.....อ้ายสนัด. ลุง
สั่งมาว่า.....พีไปบ้าน. ผ้าเก่า ๆ ซ้ำไม่เอา, อยากร
ได้.....เดินบุกป่าฝ่าไปต้อง.....เกือก. บ้านนายแดง
อยู่.....จึงได้มาซ้ำ. มาผลัก.....ป่า.....ซ้ำไม่ชอบ. เรือ
ลำนั้นฉันไม่รู้ว่.....ทำ. นั่นเรือไฟซัก.....ทำไมด้วย ?
ฉันอยากได้หนัก, เขาไม่.... จึงร้อง.... ชื่อตะ.....มาตะ....
อะไรลุง ? พี.....ตุ๊กกระตาฉันดี..... บ้านฉันอยู่.....
จึงได้มาเร็ว. หาสานส้มจะกวานหน้า.....ตุ่มให้.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ตาซา, ตาจะไปไกลหรือใกล้ ? นี่ชาวเมือง
 ไชยาหรือไม่ใช่ ? เสียงจ๊กกระจันลงไนร้องไนป่า.
 ผู้ใหญ่ใช้แล้วอย่าต้องรีบไป. แม่จำ, ขอขนมใส่
 ใ้ฉันทกินบ้าง. เจ้าใ้ฝันหรือมาว่าข้าเปนไฟ ? ถ้า
 ร้องให้ละก็ใ้ไม่ใ้หะ. เห็นเขาจุดใ้เดินไปข้างทิศ
 ใ้. ใครถือตะไคร้มาทำไม ? ดูนะ, ช่างผิดหน้าवल
 เบนเ. ตะไคร้หน้าใ้ใครมีที่นี้หะ. วันนี้เเจ้า
 ใ้หนุงผ้าใ้ใหม่ ? ตามาแ้ใหม่ใ้สามใจแ้ดีใจ.
 ที่ไหล่เขามีทางน้ำไหล. ตาสาไปหาตะใ้ไปปะใ้.
 เสียงใครใ้สกบอยู่ที่บรรใด ? หน้าสะใ้ชื่อสั้มา
 ใ้ห่าใ้. หาน้ำใ้มาได้แต่เมื่อใด ?

บทที่ ๒

คำใช้ไม่มลายมีตัว ย ห้าย

อสงไขย	ว่า ร้อยแสนมหา กถาน (มาก เหลือจะนับ)	อาชาไนย	ว่า ผู้ารู้เหตุโดย พลัน (ใช้สำหรับคนก็ ได้ หรือสำหรับ ช้าง ม้า และโค ก็ได้)
อุประไมย	.. ข้อที่ควรนำมา เปรียบ	ไชย	.. ความชนะ
ไทย	.. คนไทย	ไญยธรรม	.. ตรัสรู้ธรรมที่ ควรรู้
สาไถย	.. ความเฝ้า	ทักษิไณย	.. ผู้ควรรับของให้
อธิปไตย	.. ความที่เพน ใหญ่ยิ่ง		

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

นักเรียนหัดนับศัพท์สังขยามาจนถึงอสงไขย.

ชักเนื้อความมาว่าอุประไมย.

นักเรียน ๆ

หนังสือไทย.

เจ๊กหัดพูดภาษาไทย.

หัวเมืองมี

บอกยังกระทรวงมหาดไทย. อย่าทำมารยาสาไทย.
 ต้องหมั่นประกอบกิจการของราชาธิปไตย. ซีม้าอาษาไนย.
 ไปราชการทัพต้องตั้งใจให้มีไชย. พระพุทธเจ้า
 ท่านตรัสรู้ไญยธรรม. เราควรจะให้ท่านแก่ท่าน
 ที่เพนทักซีไญยบุคคล

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำไม้มลายมีตัว ย เดิมลงในที่ว่าง

จงนับหน่วยสิบไปให้ถึง.... บุตรชาวสยามควรจะ
 เรียนหนังสือ....ก่อน. ถ้อยความเป็นอุปมาอุ.... ไม่
 ควรจะทำมารยา.... มี....ชนะแก่ข้าศึก. สัตว์ดีก็
 เป็นอาษา....

แบบฝึกหัดให้นักเรียนเขียน

เด็กเรียนหนังสือไทย. คนภาษาอื่นมาหัดพูดภาษา
 ไทย. หัดนับไปให้ถึงอสงไชย. เนื้อความที่ว่า

เปนอุประมาอุประไมย. รับราชการในกระทรวง
มหาดไทย. ทำการของราชาธิปไตย. คนพูดมารยา
สาไทย. ตาแกมาแต่เมืองสุโขไทย.

บทที่ ๓

คำใช้ไม้หันอากาศ ย สกด

ภ้ย	ว่า	ความกลัว	มาล้ย	ว่า	ดอกไม้ที่ร้อย
อาศรัย	„	ที่พึ่งพัก			เปนพวง
เมรัย	„	ของเมา (ที่ไม่ได้กลั่น)	นิล้ย	„	ที่พำนัก
สงล้ย	„	แคลงใจ	ชลาลัย	„	ที่อยู่ คือน้ำ
วัย	„	ความเสื่อมอายุ	อาลัย	„	ความผูกพัน, ที่อยู่
น้ย	„	เนื้อความ, ทาง	วิล้ย	„	จังหวัดที่ซึ่งอาจ
ตรัย	„	สาม			เปนไปได้
สม้ย	„	เวลา, คราว.	วิหิจฉัย	„	ความดัดสัน
			อุทัย	„	แรกขึ้น

อายุซัย	ว่า	กาลที่สิ้นอายุ		วิลัย	ว่า	งาม
อุภัย	„	ทั้งสอง				

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ไปทางไกลจงระวังภัย. บางคนบ่นว่าโรค
 ภัยมีมาก. คนมาอาศัยอยู่ด้วย. บ่าวอาศัย
 ฟังบุญนาย. นายได้อาศัยใช้สอยบ่าว.
 คำที่ว่าช้านี้ยังสงสัย. ฤาษีอยู่ในป่าพนาลัย.
 เขาเก็บดอกไม้มาร้อยพวงมาลัย. พวงมาลัย
 นี้ฝีมือเขาร้อยดี. สุราและเมรัยเปนของเมา.
 รักษาศีลเว้นไม่เสพยสุราเมรัย. ตระลาการวิหิงฉัย
 ความตามตรง. อายุล่วงเข้าปัจฉิมวัย. สัตว์
 มีวิลัยต่าง ๆ กัน. ไปเที่ยวเล่นริมท่าชลาลัย.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำไม้หันอากาศ

ที่มีเสียงดังไม้มลาย เต็มลงในที่ว่าง

เวลาปัจจุบัน.....จะใกล้รุ่ง. จงระวัง.....อันตราย. ผู้
ใหญ่จวนจะถึงอายุ..... ตระลาการท่านวินิจฉัย.....ความ.
คนมาพัก.....ในศาลา. คนเคยฟังพา.....กัน. ผู้
ใหญ่ท่านสอนว่าอย่าเสพยาสุรา..... อายุอยู่ในมัชฌิม.....
อาร้อยพวงมา.....ให้แก่หลาน.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนเขียน

จะไปไหนจงระวังภัยให้มาก ๆ. จงอยู่ดี
กินดีอย่ามีภัย. โรคภัยช่างกระไรมารบกวน.
พวงมาลัยยายแกร้อยไว้ให้เรา. คำที่ว่าข้านี้ยัง
สงสัย. จริงหรือไรข้าสงสัยยังไม่เชื่อ. คนเขา
อาศรัยมาในเรือ. มีเรือพ้ออาศรัยได้ไปมา.
หยุดพักอาศรัยในศาลา. ของสิ่งนี้เจ้าของมีอาลัย.
พระท่านเทศนาไว้เป็นหลายนัย.

บทที่ ๔

คำใช้ตัว ม

ม้า เมียน ม้อง ระฆัง ตะเฆ่

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เด็กมีโทษหนักต้องถูกเมียน. จีนช่างไม้ใช้
ตะเฆ่สำหรับลากไม้ไปทางถนน. แจกม้าหมูขาย.
ตีระนาดกับม้องวง. พวกกองตระเวนเขาตีม้องกระ
แต. ม้องใบนี้ตีไม้ใครดัง. ระฆังใหญ่แขวนไว้
ในศาลา. ที่วัดนั้นตีระฆังเวลาเย็น.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำตัว ม เดิมลงในที่ว่างให้ครบ

คนขับรถมีแล้สำหรับ.....ม้า. ไม้กระดาน
เหล่านี้หนักนัก, ต้องใส่.....ลากไป. ตาสีตี.....วง.
ตาคงตี.....กระแต. หอระ.....อยู่ใกล้โบสถ์. ใบนี้

หล่อไม่ดีตีไม้ใครดั่ง. นั่นอะไรวางอยู่ใต้หอ..... ?

แบบฝึกหัดให้นักเรียนเขียน

เขาเอาระฆังมาแขวนไว้ในศาลา. ระฆังใบ
นี้เราตีไม้ใครดั่ง. หอระฆังนี้เขาสร้างขึ้นไว้ใหม่.
ไม้ตีฆ้องของเราหายไปไหน ? นั่นนักโทษหรือจึง
ต้องถูกเขียน ? คนใจบุญไม่ฆ่าสัตว์. ตะเฒ่าเขาใช้
สำหรับลากไม้. แจ็กฆ่าเบ็ดไก่ไปไหว้เจ้า. เด็กโทษ
ผิดมากจึงต้องเขียน.

บทที่ ๕

คำใช้ตัว ญ, ณ, ธ.

ใหญ่ หล้า หลึง ณ ธง เถอ ฐระ

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เรือใหญ่พายคนเดียวไม้ใครแล่น. อ่างใบ
ใหญ่ใส่อะไรไว้หรืออา ? หล้าฝรั่งชื้อมากับยาดำ.

หนทางนี้ให้ญำรกระไรหนอ. เวลาเย็นนั่งเล่นตาม
สนามหญ้า. ผู้หญิงเดินหาบของมาร้องขาย. สัป
บุรุษมาพร้อมกัน ณ ศาลาที่ฟังธรรม. สามเณรองค์
นั้นเออหมั่นเรียนหนังสือ.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำตัว ญ, ณ, ธ.
เติมลงในที่ว่างให้ครบ

เร็อลำนี้.....กว่าเร็อลำนั้น. หีบใบนี้เล็กหีบใบนั้น.....
สวนนี้ตาย.....ไว้เตียนดี. คนเขาเกี้ยว.....ไปให้ม้ากิน.
วัวกิน.....อยู่ในนา. ผู้.....แม่ค้าเขาเอาของมาขาย.
ครูนัดนักเรียนให้มาพร้อมกัน.....โรงเรียน.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนเขียน

โตใบใหญ่ นั้นของใครตั้งไว้นั้น ? เราซื้อ
หญ้าฝรั่นมาแซกยา. ที่สนามหญ้ามั้ร้วกันกันคน
เดิน. เขาเกี้ยวหญ้ามัดมาเป็นฟ่อน ๆ. หญิง

แม่ค้าพายเรือมาขายของ. เขานัดไปพร้อมกัน
ณ บ้านนายอำเภอ.

บทที่ ๖

คำใช้ตัว ก

สำเภา ตะเภา เสภา สารระกี้ สะเภา เจมภา
เพิ่มภู แผลงภู อำเภอ ภูเขา ลำภัง ลีชมภู
ลำภู ชมภู ภายหน้า ภายหลัง ภายนอก
ภายใน ภายใต้ เกตรา

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เจ๊กนั่งอยู่ท้ายเรือสำเภา. ใ้ตะเภาตัวใหญ่
กว่าใ้เ้อ. เราฟังเขาขับเสภาเรื่องสามเณรแก้ว. ตา
ดีขับเสภาเพราะหน้าฟัง. เราจะไปเที่ยวเล่นที่ภูเขา.
เขาเล่าว่าที่ภูเขามีเสือดุ. ผ้าสีชมภูผืนนี้ดีไม่
เบา. แผลงภูบินมาเกาะอยู่ข้างฝา. อย่าพูด

เพื่อนายอำเภอจะดูเอา. ตาคคนนี้อยู่บ้านอำเภอ
ไหน ? เขายังเป้าเฉาะถูที่ศูนย์กลาง. ไป
ภานหน้ามาข้างในดูให้ดี.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำตัว ก เตมลงในที่ว่าง

เรือ.....ลำนี้มีแจ็กนั่งอยู่หลายคน. ที่เขานี้มี
สิงว้างออกไขว่. ใครมาขับ.....ขับเรือไม่ยอมฟัง.
ตัวแมลง.....บินมาเข้าแลเห็น. ไก่อ.....ข้งไว้กับไก่อ
แจ้. นายอำเภอ.....เดินมากับลูกบ้าน. ของกะมา.....
พอแก่คน. เดินไปแต่ลำ.....ตนผู้เดียว. พายเรือ
ไปถึงคลองบางลำ.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

วันนี้เราไปหาอำเภาะอากแไม่อยู่. แมลงภู
บินมากินเกสรบัว. แมลงภูเข้าอยู่ในปล้องไม้.

ซื้อปลามาแต่ตลาดบางลำภู. เราไปเที่ยวที่ถ้ำภู
 เขาโน้น. เรือสำเภอลำใหญ่แล่นใบมา. เรา
 พายเรือไปลำภึงแต่ลำเดียว. ภายในกำแพงนั้น
 ปลุกต้นสารระภี. บ้านอยู่แขวงอำเภอไหน? ตา
 แก่แกขับเสภาเรื่องขุนแผน. เราไปซื้อไก่ตะเภา
 มาห้าหกตัว. ไก่ตะเภาซังไว้ในเล้ากับไก่อู.

 บทที่ ๗

คำใช้ตัว ศ

ศึก เคิก ผาศุก ศุข เศร้า ศอก ศิษย์
 คีล กุศล คึกษา

 ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

พระรามทำศึกด้วยทศกัณฐ์. แม่ทัพคิดอุบาย
 กลศึก. ดูหน้าตาตาแจ็กเกล้าที่เศร้าใจ, ตาแก่

แกเปนแผลที่ข้อศอก. เล่นอะไรโยเอาศอกมาถอง
ซ้ำ ? ไม้ซุงใหญ่ยาวห้าวาศอก.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำตัว ศ เต็มลงในที่ว่าง

ยกทัพไปรบพวกซ้ำ..... เรือชล่ายาวห้าวากับ
สอง..... ถูก.....ถองหลังเสียงดังอีก. เปนแผลที่
ข้อ.....ต้องพอกยา. เดินป่าเป็สี่วันคนเดียวซ้ำ.....ใจ.
มานั่งเซา.....ใจอะไรหรือ ?

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

รบศึกซ้ำศึกหนึ่. ซื่อผ้ามาห้าแขนศอก. ที่
ข้อศอกเปนแผลอะไรหรือ ? วัดดูที่ไม้อันนี้ยาวกี่
ศอก. คุณนายจ้อยซี, หนึ่งเจ้าคงเศร้าใจ. จะเศร้า
ใจไปไยไม่ต้องการ. ตั้งใจถือศีลเปนกุศล.

บทที่ ๘

คำใช้ตัว ท กล้ากับตัว ร อ่านเหมือน ช

ทรง ทรวง ทราม ทราย ทรัพย์ ทราบ
ต้นไทร นกอินทรี เมืองฉะเชิงเทรา

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เจ้านายท่านทรงทราบ. ทรงพระดำริห์. ทรง
ฉลองพระองค์. ทรงม้าพระที่นั่ง. ช่างเขาปรุง
เรือนชวดทรงดี. เขาไปดูเจ้าเข้าคนทรง. อาการ
ใช้ไม้ทุเลายังทรงอยู่. ของนานแล้วเหลือที่จะทรง
จำ. สิ่งของส่งไว้แก่เจ้ากระทรวง. คำหนึ่งว่า
ในทรวงเรานี้เราร้อน. อีกคำว่าเสื่อมวัยกับทราม
วัย. ยังคำว่าทรามสวาดีอีกทรามสงวน. เขา
ชื่อทรายมาโรยที่ถนน. ที่พื้นดินนี้ก็มีทราย. ผู้
ดีมีทรัพย์สมบัติมาก. ฉันได้ทราบเรื่องราวเขาเล่า
มา. นกอินทรีบินมาที่ต้นไทร. ฉันลาป่าจะไป
เมืองฉะเชิงเทรา.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาตัว ทร กล้ากัน อ่านเหมือน ช
 เต็มลงในที่ว่าง

.....พระกรุณาโปรด.รถพระที่นั่ง. อากาศใช้
 ชูดลงหรือ.....อยู่ ? เขาเชิญเจ้าเข้าคน..... การ
 ที่ทำ ๆ เสมอไม่เสื่อม..... ชื่อ.....มาไว้สั้ห้าเกวียน.
 ผู้มี.....นี้เขาเรียกว่าเศรษฐี. ความเรื่องนี้ท่านได้.....
 แล้วหรือยัง ? ได้.....ความตามคำเขาบอกเล่า.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

เสด็จทรงเรือพระที่นั่ง. ทรงสร้างพระอารามหลวง.
 คนทรงเชิญเจ้าให้เข้าสิง. เขาพูดว่าเดือนสิบเอ็ด
 นี้หน้าทอง, เดือนสิบสองนั้นหน้าทรง. มีการทำตาม
 หน้าที, ตามกระทรวง. ทำการอย่าให้การเสื่อม
 ทรามไป. เขาชนทรายขึ้นไว้หน้าวัด. ที่ถนนนี้มี
 ทรายโรย. นายดีมีทรัพย์สมบัติมาก. ฉันได้ทราบ
 จดหมายของท่านแล้ว.

บทที่ ๙

คำใช้ตัว ณ, ญ. สกต

เชิญ ขวัญ เจริญ ชำนาญ วันเพ็ญ สามัญ
 สำราญ สำคัญ ไคร่ครวญ เปரியญ มอญ สูญ
 สรรเสริญ ผลาญ หาญ คุณ บุราณ ประมาณ
 บริเวณ สกุน โสภณ ตรุณ พิรุณ ทักษิณ
 พิณพาทย์

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

วันนี้ขอเชิญท่านไปบ้านฉัน. ญใหญ่เลี่ยมมา
 หน้าขวัญหาย. ยกขวัญเข้าค้ายาให้แก้หมอ. ตา
 แกเปนคนข้างใจบุญ. มีเทศนาที่ศาลาการเปรียญ.
 พวกมอญจอดเรือไว้ขวางท่า. พวกพม่าเดินมากับ
 พวกมอญ. คนเชิญใจเทียวขอทานเขาเลี้ยงตน. คน

ผู้นี้เขาชำนาญการเดินเรือ. เสือตัวนี้ดูสำคัญ, มัน
กัดคน. คนดีมีผู้เขาสรรเสริญ. ทำการสิ่งไรจงใคร่
ครวญ. คุณลุงท่านไปซื้อซุงมาแต่ไหน? โถใบ
นี้ที่จะเปนของบูรณ. เขาตีตีพิณเราฟังจนนั่งหลับ.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำตัว ญ, ณ. สกต

เติมลงในที่ว่าง

.....ท่านมานั่งพักที่นี่ก่อน. เข้าโกนจุกแล้วจะทำ.....
วัน.....พระจันทร์ขึ้นเต็มดวง. ตาคอนี้แกขำ.....การ
ช่างไม้. ถนนนี้ประ.....ยาวสักกี่เส้น? เรือลำ
นั้นประ.....ยาวสักเก้าศอก. ลุงซา.....ย้ายอยู่หรือไป
ไหน? โถใบนี้เก่าๆ.....นานมาแล้ว. เขาหา.....
พาทยมาประโคน.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

เชิญมาดูงูตัวใหญ่. ตกตลิ่งขวัญหายใจคอฝ่อ.
คนชำนาญทำการไต้คล้องแคล้ว. ไปปากเกร็ด

พยายามมอญคอนเรือมา. ของสำคัญเอาไปเก็บไว้ให้ดี. แหวนตงหน้าดำไม่ได้เลยหายสูญ. เขาสรรเสริญว่าผู้นั้นวิชาดี. คนใจบุญทำบุญแล้วให้ทาน. คุณป่าเดินมากับคุณสูง. คุณย่ำว่าอะไรแกฉันทหรือ? มีนาอยู่ประมาณเก้าสิบไร่. ของโบราณที่ดีมีถมไป.

บทที่ ๑๐

คำใช้ตัว ร สกต อ่านเหมือนตัว น สกต

วิหาร อาหาร สามเณร อาการ พิการ
 ควร สมภาร ท้องธาร แก่นสาร เขมร
 พระมณเฑียร พระทวาร เพียร โจรผู้ร้าย

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ข้างวิหารมีต้นไม้ใหญ่ๆ มาก. วัดนี้วิหารใหญ่กระไรหนอ. เสบียงอาหารหาไปจะได้กิน.

รับประทานอาหารเวลาเช้า. คนพิการดูอาการจะ
ลำบาก. เปนไข้อาการให้ร้อนๆ หนาวๆ. ของ
ที่ดีควรจำเป็นตำรา. ไม่ควรพูดๆ ไปเขาเบื่อหู.
ไปเที่ยวเขาอาบน้ำที่ลำธาร. อาแกซื้อเข้าสารมา
สิบห้าถัง. ตาตามาจากเมืองเขมร. จงหมั่น
เขียนเพียรจำตำราเรียน.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำตัว ร สกต เดิมลงในที่ว่าง

ไปไหว้พระในวิ.....ที่วัดโน้น. คนไข้อา.....ให้
กระหายอยากกินน้ำ. เสบียง.....มีถมไปเอาไปกิน.
จะทำ.....งานจงตริกตรอง. คนพิ.....ทำงานหนักไม่
ใคร่ได้. ของดีจะ.....เก็บ จงเก็บไว้. คนมีความ
.....หมั่นทำการงาน.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ดูอาการคนไข้ค่อยคลายขึ้น. ไปป่าหาอาหาร

ไปให้พอกิน. เสบียงอาหารจ่ายไปให้พอดคน.
 การบ้านงหมั่นเอาใจใส่. ทำการอย่าซี้คร้าน
 จึงจะดี. คนพิการเดินไปไหนไม่มีใครได้. ที่
 บ้านนั้นเขาทำการอะไรหรือ ? น้ำลำธารนี้ใส
 สอาดดี. สมภารกับสามเณรนั่งอยู่ในวิหาร. คนมี
 ความเพียรหมั่นเล่าเรียน. พวกเขมรมาแต่เมือง
 เขมร. สิ่งดีควรจำไว้. คนกำลังสมควรจะทำ
 การ. พวกโจรเที่ยววิญจรรอยู่ตามป่า. ทหารรบ
 โจรหนีไปอยู่ตามสิงขรในดอนดง.

บทที่ ๑๑

คำใช้ตัว ร สกต อ่านเหมือนสระ อ สกต น

พระกร นคร ถาวร สุนทร สไมสร สมพักสร
 อากร มังกร เกสร อักษร พร ทิศอุดร บังอร
 อนาทร สิงขร กิทร อรชร ลคร

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

พระนารายณ์สี่กร. ลาวเมืองนครลำปาง. พระ
 รามแดงศร. สมพักสรกับอาคารสวน. พวก
 เจ้าภาชีนายอากร. ถ้วยอย่างดีมีลายรูปมังกร.
 เกือบเกสรบัวมาดัมยา. เขาพากันไปดูละคร. จด
 หมายลายลักษณอักษร. จารึกอักษรไว้ในใบลาน.
 ท่านผู้ใหญ่ช่วยไชยให้พร. คนเขามาแต่เมือง
 ชุมพร. สร้างโรงเรียนขึ้นไว้ให้ถาวร.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำตัว ร สกต
 อ่านเหมือนสระ อ สกต น เต็มลงในที่ว่าง

ผู้ใหญ่ให้ศีลให้..... นายอา.....นำเงินมาส่งคลัง.
 จีนเจ้าภาชีนายอา..... ซามใบใหญ่ลายมังกร..... จีน
 ใช้ธงรูปมังกร..... ดอกสาระก็มีเก..... ตัวผึ้งบินมา
 กินเก.....บัว.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

นายอากรเดินมากับนายอำเภอ. ชาวสวนเขา
ไปเสียค่าอากรสวน. ทรายดวงนี้ลายรูปมังกร.
ยายแก่เก็บเกสรบัวมาให้ตา. ฟรุ้งนี้จะไปดูละคร.
พวกลาวมาแต่เมืองนครลำพูน. ลงเรือใบแล่นไป
เมืองชุมพร. เจ้าของสวนเขาไปเสียค่าสมปักสร.
ท่านผู้ใหญ่ให้ศีลให้พร.

บทที่ ๑๒

คำใช้ตัว ล, พ. สกต

ทูล ศาล กล พล ดล ชล บริบาล ภูบาล
มงคล ตระกูล เกื้อกูล กุศล ประมุข เค้ามูล
ภูล รางวัล น้ำตาล ตำบล ดาล คนพาล
จักรวาฬ พระกาฬ แก้วประพาฬ สิงหฬ ทมิฬ.

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

กราบทูลเจ้านาย. เดินไปใกล้จะถึงที่ศาลเจ้า.

ตระลาการนั่งศาลชำระความ. คนเขาทำตุ๊กกระตากล. พวกไพร่พลล้วนคนที่แข็งแรง. จะหาเรือไปเมืองชลบุรี. จะทำการมงคลโกนจุก. คนมิได้เกื้อกูลแก่คนจน. ท่านเจ้าขุนมูลนายนี้ใจดี. ให้รางวัลแก่คนที่ทำการดี. น้ำตาลหม้อซื้อมาสี่ห้าหม้อ. ขนมหเขาเจือน้ำตาลทราย. คนพาลรานเราเราลี้กหนี. ที่ป่าตำบลนี้มีเสียดู. แก้วประพาฬนี้สิ่งงามดี. คนดูร้ายเชื่อว่าคนใจทมิฬ. พวกพราหมณ์มาแต่เกาะสิงหฬ.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำ ล, พ. สกต

เติมลงในที่ว่าง

นายให้เสื้อผ้ารางวัล.....แก่บ่าว. ของเขาทำประหลาดชอบ.....ดี. เขามีจิวที่.....เจ้า. คน.....มักรานรังแกคน. ชื่อน้ำ.....มาทำขนม. น้ำ.....กินหวานอร่อยดี. ไยเอาน้ำอ้อยมาปนกับน้ำ.....? เขาพยา.....คนไข้. บ้านอยู่ตำบล.....บางตะนาวสี. คนมั่งมีได้ให้สิ่ง

ของเกือ.....แก่คนยากจน. พวกโจรดูร้ายใจ.....
 วันนี้เขาทำการมง.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

นายอยู่บ้านตำบลไหน ? น้ำตาลหม้อชื่อมา
 หม้ออะไร ? น้ำตาลทรายนี้เราก็อชื่อมา. แจกเขา
 ไปไหว้เจ้าที่ศาลเจ้า. คนพาลนั้นใจดูร้ายเหลือ.
 เรือสำเภาแล่นไปเกาะสิงหฬ. พวกโจรนี้กระไรใจ
 ทมิฬ. กลศึกกลซึ่งชอบกล. แขกเล่นกลทำเล่ห์กล.

บทที่ ๑๓

คำใช้ตัว ข, ค, ฅ. สกต

ศุข เลข หน้ามุข โรค วรรณค พรรค สัมค
 วิหค บริโภค สถลมารค พระยานาค เมฆ มฤค

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

อยู่เป็นสุขสบายหรือนายเมฆ ? ตาแก่แก่เป็น
 เลขมาเข้าเดือน. นายพรเรียนเลขไปถึงไหน ?
 ที่พื้นดินหน้ามุขปลูกต้นไม้. เหนื่อยมาได้บริโภค
 อาหารค่อมี่แรง. ผู้ใจบุญบริจาคของให้เป
 ทาน. เขาเขียนรูปภาคไว้ในสมุด. คนเป็นโรค
 หืดนั่งไอหอบ. ผู้พิหคบินร่อนมานอนรัง. นาย
 มี ๆ พรรคพวกอยู่หลายคน. เขียนหนังสือตรงนี้
 สักสี่วรรค. ฉันแลดูเมฆบนฟ้าจนตามัว. จง
 สม่คสมานน้ำใจกัน.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำตัว

ช, ค, ข. สกต เต็มลงในที่ว่างให้ครบ

ที่สนามหญ้าหน้า.....ปลูกต้นไม้. เด็กเรียนหนังสือ
 แล้วหัดทำโจทย์.....ไปถึงไหน ? ตาคณนี้
 เปน.....สังกัดชั้นกรมใด ? ยามื้อนี้กินแก๊.....

อะไร ? เปน.....อะไรหรือจึงกินยา ? คนชว
 นาเขา.....ทำนามากกว่าทำสวน. เขียนหนังสือ
 ต้องเว้นไว้.....ตอน. วันนี้แลดู.....มีดมัวทั่วท้องฟ้า.
 เขาเล่าว่าพระยา.....อยู่ในถ้ำ. ท่านพา.....พวกไป
 ไหนกัน ? หนู.....เปนนักเรียนหรือ.....เปนทหาร ?

แบบฝึกหัดให้นักเรียนเขียน

อยู่ที่นี้ค้อยมีสุขกว่าอยู่ที่นั้น. เด็กเรียนหนังสือ
 แล้วเรียนเลข. ทำเลขคิดหน้าไม้ได้ถูกต้อง. เจ้า
 หมู้นำเลขมาสัก. ตาคอนั้นเปนเลขสังกัดชั้นกรม
 ตำรวจ. แก้อี้ตั้งไว้ริมผนังข้างหน้ามุข. คนนั้น
 เปนโรคอะไรดูผอมแห้ง ? ดูอาการโรคที่ป่วยค้อย
 ทุเลา. คนชวสวนสมัคไปทำนา. คนชวนา
 สมัคมาจะทำสวน. ได้บริโภคอาหารอิมสบาย.
 พระยานาคขึ้นจากถ้ำ. เขาแห่นาคไปบวชถึงวัด.
 เตินทางพาพรรคพวกไปหลายคน. แลดูเมฆใน

ห้องฟ้านี้มัวมืด. ดวงจันทร์เมฆไม่บังกระจ่าง
ดี. ตาหมอเมฆเลขแก้ดี.

บทที่ ๑๔

คำใช้ตัว จ, ช. สกต

เกียด	แก่งกาจ	อาจ	อำนาจ	เสด็จ	กิจ
เสด็จ	ตรวจ	ตำรวจ	เท็จ	สมโภช	บวช
ผนวช	กัมภุช	พานิช	นงนุช	พืช	สมเพช

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

คนชู้เกียดไม่ใคร่ทำงาน. คนชู้คร้านทำงาน
รังเกียดกัน. ผู้ตีมีอำนาจคนยำเกรง. คนแก่ง
กาจใจอาจหาญ. คนขลาดหรือจะอาจไปสู้เสือ.
ตำรวจเขาถือหวายเดินมา. ทำงานยังไม่แล้วเสด็จ.
การที่ทำนั้นสำเร็จแล้วหรือ ? ตรวจตราดูเข้าของ
อย่าให้หาย. เรามีกิจธุระจะรีบไป. คนกล่าว

เท็จความไม่จริง. ชาวบ้านเขาแห่หาคไปบวชที่
 วัด. สามเณรองค์นี้เธอบวชมานานมานาน. ไป
 ดูกานสมโภชข้างเผือก. พ่อค้าพานิชเอาของมา
 ขาย. น่าสมเพชคนแก่ที่วัดสังเวช. ที่ดินแห่ง
 นี้มีพืชผลดี.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำตัว จ, ช, สกต

เติมลงในที่ว่าง

ทำการอย่างจริงจัง.....กัน. คนเก่งใจร้าย.....
 ผู้มีอำนาจ.....คนกลัวเกรง. ทำการให้แล้ว.....ในเร็ว ๆ.
 เจ้านาย.....มาทรงเรือที่หนึ่ง. จง.....ตราดูของให้ครบ
 ถ้วน. ท่านมี.....ธูระสิ่งใดหรือ? คนโกนผมแล้ว
 จะ.....เป็นสามเณร.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

คนทำการต้องมาให้ทันตรวจ. ตำรวจถือหอก

เดินแต่เสด็จ. จงตรวจดูของในตู้ให้ครบ. คน
 เกียจคร้านไม่ทำงาน. ทำการอย่าคิดรังเกียจกัน.
 เรามีกิจธุระมาหาท่าน. ของทำไว้ให้แล้วเสร็จ.
 เจ้านายท่านทรงผนวช. สามเณรองค์นั้นบวชอยู่
 วัดไหน ? เขาแห่หน้าคบวชที่วัดโน้น. พวกพ่อ
 ค้าพานิชมาขายของ.

บทที่ ๑๕

คำใช้ตัว ฎ, ฏ, ฒ. สกต

ฎฎิ ปราบฎ มงกฏ นางนาฎ รกชฎ
 อาฆาฎ พิฆาฎ เพ็ชฌฆาฎ อัจฐ อิจฐ อยฐ โอฐ
 ประเสริฐ เสริฐ เชฐา กนิฐา วันพุฒ

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

พระมหามงกฏ. ฤๅษีหนึ่งอยู่ในกฏิ. คนมี
 ชื่อเสียงปราบฎ. ในป่าชฎเจียบสงัด. อย่าคิด

อาภาภูเขาจะเปนเวร.	อัฐในถุงปนอยู่กับเงิน.
หมากดิบซื้อมาห้าใบอัฐ.	อัฐของเรามีอยู่สี่ห้าอัฐ.
ซื้ออัฐมาห้าพันแผ่น.	แขกเลี้ยงอัฐไว้หลายตัว.
แขกเขาเลี้ยงอัฐไว้ใช้งาน.	วิชานี้ดีประเสริฐนัก.
มีวิชามีเงินประเสริฐยิ่ง.	เศรษฐีมีเงินทองมาก.
วันอังคารรุ่งขึ้นวันพุธ.	ไปวันพุธกลับถึงวันเสาร์.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำ

ตัว ฎ, ฐ, ฒ, สกต เต็มลงในที่ว่าง

หยุดพักที่ศาลาหน้า.....ฤๅษี. คนมีชื่อเสียงปรา
เพราะความดี. ในป่า.....รกริ้วเดินลำบาก.
 ผูกอา.....กันไปใยเป็นเวรกรรม? เงินเฟื้องวาง
 ไว้กับทองแดง..... กล้วยน้ำละว้าซื้อมาห้าใบต่อ.....
 ถนนนี้ก่อสร้าง.....สักกี่หมื่น? เรือบรรทุก.....หรือบรรทุก
 กระเบื้อง? แขกเลี้ยง.....ไว้ตัวหนึ่ง. ของสิ่งนี้
 ประ.....ดีกว่าสิ่งอื่น. วันนี้วันอังคารหรือวัน.....?
 เมื่อวัน.....นั้นตาพุดแกมาหา. คนมีเงินทองมาก
 เขาเรียกว่า.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ที่หน้ากุฏิฤๅษีมีสระน้ำ. ของดีมีสำคัญอยู่
ปรากฏ. เสียงเรไร้องแซ่ในป่าช้า. ทองแดง
อัฐของเรานี้ก็มิ. ตีกก่อดด้วยอิฐแล้วโบกปูน.
ตัวอัฐนี้คอยาวดูขอบกล. ผู้มีวิชาประเสริฐยิ่ง.
เขานัดให้เราไปในวันพุธ.

บทที่ ๑๖

คำใช้ตัว ต, ถ, ท, ธ. สกต

จริต จาริต สังเกต บรรพต สุภาสิต
สันนิบาต ลิขิต วิชิต สามารถ นารถ
อนาถ รถ สบถ พระโอสถ อุโบสถ
บาท วิวาท ประมาท บท อาพาธ อาวุธ
พิรุณ ครุฑ ไกรธ นิโครธ จันทรคาธ

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ประชุมสโมสรสันนิบาต. คนเจ็บป่วยใช้สันนิบาต.
 พระท่านมาบิณฑบาต. จงหมั่นจำคำสุภาสิต.
 คนเสียจริตพูดเพ้อเจ้อ. เดินทางจงหมั่นสังเกต.
 คนกล้าสามารถไปในป่าได้แต่ผู้เดียว. คำเขาว่า
 เรานี้หน้าอหนาใจ. วันอุโบสถพระท่านลงแสดง
 ธรรม. เจ้านายเสวยพระโอสถ. รถคันใหญ่ใช้
 เทียมด้วยม้าคู่. เงินบาทปนอยู่กับทองแดงอัฐ.
 ไปพระบาทแล้วเลยไปเที่ยวเขา. อย่าคิดพยาบาท
 ทำร้ายเขา. ไม่คิดพยาบาทแก่ผู้ใด. อย่าให้
 ใครทะเลาะวิวาทกัน. อย่าหมิ่นประมาทผู้ใหญ่.
 พวกพลถืออาวุธหอกดาบ. ช่างเขียนเขาเขียนเป็น
 รูปครุฑ. ครุฑจับนาคถือทำทำบิน. ตามีโกรธ
 ตามาทำหน้าที่.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำ

ตัว ต, ถ, ท, ธ. สกต เต็มลงในที่ว่าง

เด็กจงจำคำสุภา..... คนบ้าคือคนเสี..... สาระถึ
 ษ์..... เงินสลึงและเงิน..... อย่าทะเลาะวิ.....กัน.
 อย่าประ.....ดูหมิ่นท่านผู้ใหญ่.มีปีกบินได้.
 ความจำเลยให้การพิ..... พระเจ็บใช้ว่าอา..... อย่า
 ล้อคนเขาจะ..... ครูบิณไปจับต้นนิ..... ชั้น ๑๕ คำ
 มีจันทร์.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

เราอ่านหนังสือสุภาสิต. จงหมั่นสังเกตจำคำ
 สอน. ม้าไทยใช้เทียมรถ. คนหนึ่งมาในรถเก๋ง.
 ชายของได้เงินสี่ห้าบาท. เงินบาทเราเอาไว้ที่ใน
 กลี. ปีหน้าจะไปไหว้พระบาท. คนโกรธคิด
 พยาบาท. อย่าทะเลาะวิวาทกัน. อย่าประมาทจง

ระวังตน. ช่างเขาสลักรูปพระยาครุฑ. คนเขา
ถืออาวุธไปกันตัว.

บทที่ ๑๗

คำใช้ตัว ศ, ษ, ส. สกด

ประกาศ อากาศ มาศ อาวาศ นีราศ วิปลาศ
ประพาศ ปราศ บำราศ ทิศ ประเทศ เพศ
ดาบศ เลิศ เพริศ รัช ราชี่เมษ บุรุษ
ทาช วิเศษ เกษ โทษ ประภาษ ตรัส
ดำรัส สาส์ส โอรส จตุรัส

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

นายมีนั้งอ่านหมายประกาศ. วันนี้ดูอากาศ
มืดมัว. ยานมากกับราชยาน. สุพรรณณันนี้
เขาก็เรียกมาศ. พระสงฆ์เจ้าอาวาศ. ฆราวาศ
เดินมากับพระสงฆ์. ดูวิปลาศคลาดเคลื่อน.

คำกลอนเรื่องนิราศ. เสด็จไปประพาศป่า. เดิน
 บำมาทางทิศตะวันออก. ชาวต่างประเทศมาค้าขาย.
 คนละเพศจรจวาออกบวช. คำเขาวัวของทำดีหนึ่งาม
 เลิศ. พระอาทิตย์สุรัสวีเมษ. เปนทนายเขาใช้
 ให้ทำงาน. เดินมาถึงหน้าวัดสระเกษ. ของนี้ดีวิเศษ
 จงเก็บไว้. พุดปลั่งไปเราขอโทษ. คนโทษเขา
 ชังไว้ในคุก. สัมโธนี้รศหวานมากกว่ารสเปรี้ยว.
 มะนาวรสเปรี้ยวมาก. คนผิดโทษสาหัส. สมเด็จพระ
 พระบรมโอรส.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำ

ตัว ศ, ช, ส. สกต เดิมลงในที่ว่าง

นายอำเภออ่านหมาย..... เรื่องนี้.....นี้ผู้ใดแต่ง ?
 พระสงฆ์หนึ่งพูดกับพระ.....เดินมากับสามเณร.
 เราเห็นวิ.....ผิดสังเกต. ลงเรือไปทาง.....เหนือ.

ผินหน้ามา.....ได้. คน.....ผิดต้องชังคุก. ขนมตาล.....
หวานอร่อย.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ประกาศให้รู้ทั่วกัน. เจ้าอาวาสครองวัดใหญ่.
ธรรมาศบวชเปนพระ. คำเขาเล่าเราเห็นวิปาสค.
ตวันขึ้นทิศตวันออก. ผินหน้าไปข้างทิศเหนือ. ล่อง
เรือมาทางทิศใต้. หัวเมืองประเทศราช. แยก
เมืองต่างประเทศ. คนภาษาอื่นเขาถือเพศต่าง ๆ
กัน. ดาบคั่นอยู่ในอาศรม. แก้วมณีนี้ดี
เลิศวิเศษนัก. คนเปนทาสนายเขาใช้. ยา
เขียวใหญ่ชานานนี้ดีวิเศษกินแก้ไข้. ขนมเขา
ทำรสหวานดี. สมเด็จพระสังฆราชดำรัสประภาษว่า.

บทที่ ๑๘

คำใช้ตัว ป, พ, ภ. สกต

บาป ประทีป ทวีป ฐูป สังเขป ทัพ
 อาภัพ ภาพ พิภพ ศพ อพยพ เคารพ
 ซัพ กรุงเทพฯ ลาก โลก

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

อย่าฉ้อบังของเขาจะบาปหนา. เจ๊กเขาจุดฐูป
 บูชาเจ้า. ช่างเขียนเขาเขียนรูปราชสีห์. ความ
 สังเขปว่าย่อยๆ พอเข้าใจ. กองทัพมีนายทัพกับ
 นายกอง. บางคนบ่นว่าตัวเรานี้อาภัพ. รูป
 ภาพนี้ฝีมือเขาเขียนงาม. งานฉลองพระมีการ
 มโหระศพ. ศพใครนั่นที่วัดนั้นเขามีหนัง? คน
 ดีมีความเคารพต่อผู้ใหญ่. คำเขาว่าโลกหนักมักกลาก
 หาย. คนอพยพครอบครัวหนีไป.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำตัว ป, พ, ภ. สกต
เติมลงในที่ว่าง

ค่างนี้.....ร่างก็คล้ายลิง. คน.....ร่างสูงใหญ่.
หาดอกไม้.....เทียนไปบูชาพระ. ช่างเขียนๆ
พวกพลในกอง..... พวกนาย.....นายกอง. ที่วัดนี้
มีงานเขาเผา..... คน.....มากใจมักได้. วันนี้ได้ของดี
เรามี..... จงเคา.....ทำนผู้ใหญ่.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

รูปเทียนวางไว้ที่ในพาน. ตามประทีปโคมไฟ
ไว้สว่าง. ความสังเขปย่อไว้พอรู้. รูปภาพนี้ตาดี
แกเขียนงาม. พวกพลชนเสียบึงส่งกองทัพ. พระ
สงฆ์ว่าอวมภานี้ค้อยมีสุข. ศพใครที่วัดไหนเสียง
กลองหนัง ? คนเขาบ่นว่าเรานี้ลามกขัด. หมอ
ดูทายว่าจะมีลามก. คนมักได้ใจโลภมาก. ชีพจร
เดินปนปรกติ. เรียนในกรุงเทพฯ ดีกว่าหัวเมือง.

บทที่ ๑๙

คำใช้ตัว ร หัน อ่านเหมือนสระ อะ มีตัว น สกต

บรร-ดา บรร-จง บรร-จบ บรร-หาร บรร-ทุก
 บรร-ทัด บรร-พต บรรณ-ศาลา พรร-ษา
 อรร-ณพ มรร-คา บรร-ณาการ วรร-ษา
 พรร-ณนา ภรร-ยา บรร-ยาย สรร-ปางค์
 พระขรร-ค์ ฉกรร-จี อัคร-จร-ย์ ครร-ภ์ บรร-พ์
 สรร-ค์ พระกรร-ณ์ ธร-ม์ พรร-ค์ พรร-ณ์
 สุบรร-ณ์ ธร-ม มรร-ค พรร-ค วรร-ค
 จักรพรร-ดิ ศักรบรร-พ จักรวรร-ดิ กรร-ม

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

บรรดาเหล่าพวกชาวบ้าน. อาแก่กว่าตามบรรดา
 พี่น้องเรา. ท่านผู้ดีมีบรรดาศักดิ์. ช่างทำทอง
 บรรจงทำ. อายุพอบรรจบได้ร้อยปี. ชนของลง
 บรรทุกเรือจะไปเมือง. หนังสือเขียนตรงบรรทัด.

ช่างไม้เขามีรางวัลบรรทัด. พระสงฆ์จำพรรษาอยู่ใน
วัด. มรดกกับมรรคานี้ว่าทาง. ถวายเครื่องราช
บรรณาการ. เขาพรรณนาว่าถึงทางที่ได้ไป. นั่งนั่ง
เมื่อยไปทั่วสรรพางค์. เขาทำบุญปราถนาไปสวรรค์.
คนฉกรรจ์กำลังหนุ่ม. คำเขาเล่าเราน่าอัศจรรย์.
เมล็ดถั่วเก็บไว้ได้ทำพันธุ์. สารกรมธรรม์เขาทำ
ที่อำเภอ. ช่างทองทำของรูปพรรณ. ผลไม้เลือก
สรรค้มาที่รสดี. ขนบธรรมนิยมดูจงเรียบร้อย.
คนดียอมได้ดีเป็นธรรมดา. วันนี้พระท่านมาให้
ทานธรรม. บางคนพูดว่าเป็นเวรกรรม. คนพา
พรรคพวกเดินทางไป. จะเขียนหนังสือสักสี่วรรค.
ไปฟังมหาชาติกัณฑ์ศักรบรรพ. เดินไปถึงถนนหน้า
วัดจักรวรรดิ. พระอินทร์อยู่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำ

ตัว ร หัน เต็มลงในที่ว่าง

ชนถ่านลง.....ทุกในเรือไฟ. เรือพ่อค้า.....ทุกของมา
 ชาย. ที่วัดมีพระจำ.....ษา. ทำของค่อย.....จงทำ.
 เขียนหนังสือตัว.....จง. นาฬิกาเดิน.....จบรอบได้โมง
 หนึ่ง. เขียนหนังสือตามเส้น.....ตัด. หญิงมี.....จวนจะ
 คลอดบุตร. คนสุจริตรักษาความยุติ..... เข้าโศด.....เข้า
 เจ้าหรือเข้าเหนียว? รูป.....สัญญาณคนสูงต่ำ. เขา
 พูดกันว่าของเปน.....ดา. ชนบ.....เหนียมประเพณี.
 คนมี.....พวกหลายคน. พระอินทร์อยู่.....ชั้นอะไร?

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

บรรดาพวกพ้องเรา. บรรดาคนที่มาในลำเรือ.
 เขียนหนังสือตัวบรรจงหลายบรรทัด. เขาขีดเส้น
 ไปตามบรรทัด. ดีบรรทัดค่อยบรรจงอย่าให้คด.

เรือใหญ่บรรทุกอิฐมาเพียบลำ. ขนของไปบรรทุกไว้
 ในเรือ. บวชอยู่ที่วัดกี่พรรษา ? สิ่งของทองรูป
 พรรณ. ดูรูปพรรณเป็นอย่างไร ? เมล็ดหัวเรา
 เพาะไว้ทำพันธุ์. ต้นไม้มีหลายอย่างหลายพรรณ.
 ความซำระโดยยุติธรรม. คนพูดจาเป็นสัจธรรม.
 ที่ศาลามีธรรมเทศนา. ทำการทำตามธรรมเนียม.
 แม่ค้าเขาว่าธรรมดาของดีราคาแพง. คนเขาพูด
 กันถึงบุญกรรม.

บทที่ ๒๐

คำในมาตรา ก กา มีตัวการ์นต์ไม่อ่าน

เจตีย์ ไปรสนีย์ คัมภีร์ เสาร์ เยาว์
 สีนเฮอร์ ดำริห์ ราชสีห์ สมุห์ เสน่ห์ เล่ห์
 สนเท่ห์ เคราะห์ เซาว์

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

วัดมีพระปรารักษ์พระเจดีย์. คัมภีร์ของพระ
 แสดงธรรม. อาไปซื้อเสามาวันเสาร์. วันเสาร์ ๕
 ตัดผมเปนมงคล. เจ้านายเล็ก ๆ ยังทรงพระเยาว์.
 ชื่อของราคาได้ยอมเยาว์. เกลีสินเธอร์เขา
 เอามาแต่เมืองเหนือ. ราชสีห์มีอยู่ในป่าหิมพานต์.
 พระสมุห์นั่งอยู่ในกุฏิ. คนเป็นที่สมุห์บาญชี. คนเล่า
 เรียนเล่าห์เหลี่ยมเขาฉลาด. ไม่รู้แน่ยังสงสัยสนเท่ห์
 อยู่. ท่านมีคุณได้ช่วยอนุเคราะห์เรา. เจ้าของ
 เรือเขาสงเคราะห์ข้ามส่งให้. เขาพูดกันว่าผู้นั้น
 เขานี้ไฉ. บางคนบ่นว่าพวกเราเขานี้ไม่ไฉ. ส่ง
 หนังสือไปทางไปรษณีย์. นายเสน่ห์มากับนายเล่าห์อาวุธ.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำใน
มาตรา ก กา มีตัวการ์นต์ เต็มลงในที่ว่าง

เด็กแบกคัม.....มาก่อนพระ. ผ้าห่อคัม.....ของพระท่าน.
รูปราช.....นี้ฝีมือช่างเขาเขียนดี. ที่วัดนั้นมีพระ
เจ.....บาญชีทำทางวาวเย็น. ท่านจงอนุ.....แก่เรา
ด้วย. ได้ช่วยสง.....ส่งพอถึงฝั่ง. ชายของราคา
พอย่อม..... เราไปนามาเมื่อวัน..... เกลืออย่างหนึ่ง
ชื่อเกลือสิน..... คนเดินไปรส.....เอาหนังสือมาส่ง.
จงบอกนาย.....อาวุธ.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

หนังสือคัมภีร์หนึ่งหลายผูก. มีท้องตราพระราชสีห์
ไปหัวเมือง. คนเขาพากันไปไหว้พระเจดีย์. เจดีย์
ที่วัดนั้นดูสูงใหญ่. สมุห์บาญชีมายื่นบาญชี. คน
พูดจาปนเล่ห์กล. ความสงสัยสนเท่ห์ไม่แน่ใจ.

บางคนบ่นว่าตัวนี้เคราะห์ร้าย. ท่านจงสงเคราะห์
 แก่เราด้วย. ท่านผู้นี้ได้อนุเคราะห์แก่เรามา. เกือบ
 สิ้นเราแล้วเขาเอามาแต่ที่ไหน? ของเล็กย่อมเยาว์
 ไม่ใหญ่โต. ถึงวันเสาร์เราจะไปเที่ยวซื้อเสา.

บทที่ ๒๑

คำในมาตรา กง ตั้ว ง สกต มีตัวการ์นต์

บัลลังก์ วงศ์ สังข์ สุรางค์ สรรพางค์
 องค์ อำมรงค์ รูดงศ์ อัสตงศ์ ปฤษฏางค์
 อุโมงค์ ประสงค์ พระสงฆ์ อาณิสงฆ์ หงส์

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เสด็จลอยพระประทีปที่เรือบัลลังก์. เราไปเรือ
 ถึงคลองมหาวงศ์. พรหมณ์รดน้ำสังข์. เจ้า
 นายท่านเสด็จหลายองค์. ทรงพระอำมรงค์. พวก

พลจตุรงค์. พระอาทิตย์อัสดงค์. คนชุดอุโมงค์
 ไปในดิน. ประสงค์จะใครได้. ทำบุญได้ผล
 อาหิสังข์. คนเปนเชื้อวงศ์ผู้ดีมีตระกูล. เส้าหงส์
 สูงอยู่ตรงหน้ามุขวิหาร.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำในมาตรา กง ตั้ ง สกต
 มีตัวการ์นต์ เต็มลงในที่ว่าง

เราจะไปคลองมหา..... พรหมณัถือ.....มารตหน้า.
 โทณจุกแล้วรดน้ำ..... พระท่านนั่งอยู่หลาย..... พระ.....
 ท่านสวดมนต์. ผลอาหิ.....ที่ทำบุญ. จะประ.....สิ่งใด ?
 คนนี้เปนเชื้อ.....ท่านผู้ใด ? ที่หน้าวัดมีเส้า.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

คนเขาเป้าแตรสังข์. เณรนั่งอยู่องค์หนึ่ง. พระท่าน
 เดินมาหลายองค์. พระสงฆ์ถือธุดงค์. เขาถามว่า
 จะประสงค์สิ่งใด ? ทำบุญได้ผลอาหิสังข์. เชื้อวงศ์

ตระกูลท่านผู้ดี.

คนเขาสร้างเสาชิงช้าไว้ที่วัด.

ยี่ห้อห่อขามีหงส์จีน.

โต๊ะจุ่มกสิงห์นั้นเท่าคู่.

บทที่ ๒๒

คำในมาตรา กน ญ, ณ, น, ส. สกต

กม ตั ว ม สกต เกย ตั ว ย สกต มีตัวการันต์

กาญจน์ สิญจน์ กัณฑ์ ทัณฑ์ ภัณฑ์
 เกณฑ์ สายัณห์ อัฒจันทร์ ฉันท์ ชันธ์
 มนต์ โสกันต์ สงกรานต์ แก่นจันทร์ พระจันทร์
 สาธารณ์ บริบูรณ์ อารณ์ ปฏิสังขรณ์ จาบัลย์
 ไศกศัลย์ พิบูลย์ พราหมณ์ พิมพ์ อุปถัมภ์
 สดมภ์ รมย์ อารมณ์ นารายณ์ พระกัจจายณ์
 พระโมคคัลลาน์

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

คนเขาไปเมืองกาญจน์บุรี.

ด้ายสายสิญจน์เขา

วงไว้. เครื่องกัณฑ์ของถวายพระ. มีเทศนา ๑๓
 กัณฑ์. ภาคทัณฑ์ยกโทษไว้ครั้งหนึ่ง. หมายถึง
 เกณฑ์ไปทำการ. เวลาสายัณห์ที่วันเย็น. ถัด
 ขึ้นมาถึงหน้าอัมจันทร์. หนังสือแต่งเป็นคำฉันท.
 คนมาดูงานแห่โสกันต์. เขาเล่าว่าราชสีห์มีอยู่ใน
 บำหิมพานต์. วันตรุษวันสงกรานต์เขาทำบุญ. นิ
 มนต์พระมาสวดมนต์. คนเจ็บไข้เขารอดน้ำมนต์.
 เครื่องยาเข้าเนื้อไม้กับแก่นจันทร์. เขาหนดกันว่า
 วันจันทร์จึงจะไป. คนมั่งมีเงินทองบริบูรณ์. คน
 เขาช่วยกันปฏิสังขรณ์กุฎีพระ. ผู้มีบุญสมบูรณ์
 ทั้งเงินทอง. พวกพราหมณ์เขานุ่งขาว. หนังสือ
 พิมพ์ที่โรงพิมพ์. ท่านนี้มีคุณช่วยอุปถัมภ์.
 เขาพูดกันว่าผู้ั้นอารมณ์ดี. เราจะไปเที่ยวสวน
 สราญรมย์. พระนารายณ์นั้นสี่กร.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำในมาตรา กน
 ตัว ญ, ณ, น, ร, ล. สกต กม ตัว ม สกต เกอย ตัว ย สกต
 มีตัวการ์นต์ เต็มลงในที่ว่าง

ด้ายสาย.....เขาวงไว้อบเรือน. ไปเที่ยวเขาที่เมือง
บุรี. ที่ศาลามีเทศน์.....อะไร?พลไพร่ไปทำการ.
 นายด่านต้องถูก..... ยาขนานนี้เข้าแก่น.....แดง. ของ
 เราวงไว้อัฒ..... ช้างขึ้นพระ.....ส่องสว่าง. ราษฎร
 เล่นนักชัฏฤกษ์สง..... พระท่านสวด.....เย็น. คนยาก
 จนมีผู้อุป..... พวก.....นุ่งห่มผ้าขาว. คนเฉยๆ เขา
 ว่าคนอา.....ดี. หนังสือนี้เขาดี..... นา.....สีกร.
 พระโมค.....ท่านเหาะได้.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ที่เมืองกาญจน์บุรีมีภูเขา. สิ่งของเครื่องบูชา
 กัณฑ์. เด็กชนเครื่องกัณฑ์ไปกุฎี. ทำผิดต้อง

ซึ่งโทษทัณฑ์. คนต้องเกณฑ์ไปทำการ. เก่น
 จันท์เราได้มาจะทำยา. ต้นจันท์ตาแก่ปลูกไว้ริม
 เรือน. พระจันทร์ทรงกลดมีรัศมี. ที่อัมจันท์เรา
 ก้าวขึ้นลง. ไปเข้าลัดเมืองนครเขื่อนขันธ์.
 คนเขาทำบุญวันสงกรานต์. ภูเขาใหญ่ในป่าหิม
 พานต์. วัดนี้มีผู้มาปฏิบัติสังฆรณ์. คนมีเงินทอง
 บริบูรณ์. คนมีได้อุปถัมภ์แก่คนจน. คนเขามาแต่
 เมืองมโนรมย์. คนมีสติอารมณ์ดี. พระราช
 วังสราญรมย์. ขุนนางผู้ใหญ่ที่จตุสดมภ์. นารายณ์
 ทรงครุฑเปนพาหนะ. พวกเราเขาวนไม่แล่น.

บทที่ ๒๓

คำในมาตรา กก ตัว ก, ค. สกต มีตัวการ์นต์

ทุกซ์ คักดี จักร์ อารักซ์ ยักซ์
 ประจักซ์ พัทักซ์ ลักษณ์ ภาคย์ พยัคฆ์

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ไม่มีทุกซ์สิ่งไรพอสบาย. ทุกซ์ภัยไม่มี
 ค่อยมีศุข. ท่านผู้ดีมียศศักดิ์. เรือไฟใช้จักร์เล่นเร็ว.
 เครื่องจักร์เขาทำมาแต่่นอก. ช่างเขารู้จักแก้เครื่อง
 จักร์. ที่ทางนี้มีศาลเทพารักษ์. เขาลือว่าอารักษ์
 นี้ศักดิ์สิทธิ์. เขาเล่าว่าพวกยักษ์ใจดุร้าย. คำเขา
 ว่าช้านี้เห็นประจักษ์. เทพารักษ์ช่วยพิทักษ์รักษา.
 อาลักษณ์หนึ่งเขียนหนังสือ. พระลักษณ์มีชื่อใน
 เรื่องโชน. คนเขาเรียกเสื่อว่าพยัคฆ์. ยศศักดิ์
 มีมากเพราะความดี. พระลักษณ์กับพระรามพา
 สี่ดาไปในป่า.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำในมาตรา กก

ตัว ก, ค. สกต มีตัวการ์นต์ เต็มลงในที่ว่าง

ไม่มีศุขเป็น.....ทุกเวลา. เรือไฟมี.....ท้ายพัดน้ำ.
 หนาคามี.....เดินได้. ตระกูลท่านผู้มีบรรดา.....

หอมชะเลย.....ไม่ใช่เป็นหอมหลวง. แลเห็นชัตแน
 ประ..... เลี้ยงดูอยู่พิ.....รักษา. คนเขาบวงสรวง
 เทพา..... ในป่ามีพ.....ร้าย. พระรามมีพลลงไปรบ.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

คนชอบกันมีทุกข์สุขมาเยี่ยมเยียน. ไม่มีทุกข์
 อยู่เป็นสุขสบาย. เลื่อนนี้ฝีมือเย็บหรือใช้จักร ?
 รู้จักเห็นประจักษ์อยู่แก่ตา. ลวดลายแลเห็นชัตแน
 ประจักษ์. เทพารักษ์ช่วยพิทักษ์รักษา. บวงสรวง
 เทพดาอารักษ์. อาลักษณ์อ่านคำประกาศ. พวก
 โขนแต่งตัวเป็นยักษ์. พวกยักษ์เต็นยักษ์ทำท่าทาง.
 เขาพยักหน้าให้ดูหมู่พยัคฆ์. พระลักษณ์ถูกหอก
 โมกษศักดิ์.

บทที่ ๒๔

คำในมาตรา กต ตัว จ, ช, ฌ, ต, ต, ท. สกต มีตัวการ์นต์

พจน์ ภาชน โยชน เพ็ชร พิพัฒน์

พระหัตถ์ นั้ดฎุ์ สัตย์ อำมาตย์ นิตย์ บัณทิตย์
 อาทิตย์ นิตยภัตร์ ฉัตร์ บาตร์ จิตร์ มิตร
 บุตร์ เขตร์

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เด็กเรียนหนังสือถึงไวพจน์. พระสุพรรณภาชน์
 ของหลวง. ทางสี่ร้อยเส้นจึงเป็นโยชน์. ทางนี้ไป
 ไกลหลายโยชน์. ทำมาหากินได้เป็นประโยชน์. ของ
 สิ่งนี้ดีใช้ได้ประโยชน์. ได้เพ็ชรมาเราจะทำแหวน.
 ต้นตาลมีมากที่เมืองเพ็ชร. จีนเป็นที่ขุนพัฒน์.
 หมอมี ๆ ยานั้ดฎุ์. ยานั้ดฎุ์นี้ดีแก้เป่นลม. คนดีมี
 ความสัตย์. คนเขาทำงานอยู่เบ้ันนิตย์. นักปราชญ์
 ราชบัณทิตย์. วันเสาร์เวียนมาวันอาทิตย์. ดวง
 อาทิตย์มีแสงสว่าง. ราชวัตรกับฉัตร์เบญจรงค์. บายศรี

ทำเป็นชั้นคล้ายกับฉัตร. คนเปนมิตรรักใคร่กัน.
 บิดามารดาเลี้ยงดูบุตร. พระราชาณาเขตร์แขวงนี้
 มีอำเภอ. พันเขตร์วัดไปมีบ้าน. สัตว์สี่เท้าสัตว์
 สองเท้า. เครื่องพิณพาทย์มีปีกลอง. คนเจ็บหา
 แพทย์มารักษา. คนเขาใจทย์เลขมาให้คิด. ใจทย์
 กับจำเลยเปนคู่ความ. ของระบาทว์ตกค้างอยู่.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำในมาตรา กต

ตัว จ, ช, ฉ, ด, ต, ท. สกต มีตัวการ์นต์ เต็มลงในที่ว่างให้ครบ

หนังสือสั่งโยคกับไว..... คำขายได้ผลประ.....

ของนี้มีประ.....ใช้การได้. ทางไกลสักก็.....? แหวนเขา
 ผิง..... หอรัษฎากรพิ..... ยา.....นี้แก้ลมวิงเวียน. คน
 มาทำการเสมอเปน..... วันจันทร์หรือวันอา.....?แดน
 หัวเมืองจดถึงกัน. คนเปน.....สหายรักใคร่กัน.

เขาถามกันว่าเด็กคนนั้นเป็น.....ใคร? งูเป็น.....เสื่อย
ไปไม่มีตีน. เขาว่า.....ในบ่อนี้ดูร้าย. หาพิษ.....มาประ
โคม. คนเขาคิดทำ.....เลข. คนเป็น.....มาฟ้องความ.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

เพชรอย่างดีแท้ราคาแพง. ที่เมืองเพชรบุรีมี
ภูเขา. ผลประโยชน์กำไรขายของได้. ทางไกล
ยาวหลายโยชน์. หมอดีมียานัดถู่หลายขนาน. คน
ชื่อสัตย์ไม่คดโกง. คนหมั่นทำการอยู่เป็นนิตย์.
คนเป็นใจจืดใจไม่สบาย. ดวงอาทิตย์นี้มีแสงส่อง
สว่าง. คนเป็นมิตรไมตรีกัน. บิดามารดาร์กใคร
บุตร. ตามหัวเมืองแบ่งที่เป็นเขตร์แขวง. เสือ
ข้างเป็นสัตว์อยู่ในป่า. ชาวเรือเขาใจทย์ว่าจรเข้
ขึ้น. แพทย์หมอหมารักษาไข้. โทณจุกมี
พิณพาทย์เครื่องใหญ่. คนทำผิดต้องริบระบาทว์
ของ. ผูกสัตว์วิ่งพล่านอยู่ชายป่า. ทางนี้ต้องไป

ไกลหลายสิบโยชน์. คนนี้เขาดีมีความสัตย์. ใน
เขตรนี้มีเสือชุมหรือไม่ ?

บทที่ ๒๕

คำในมาตรา กต ศ, ษ, ส. สกต มีตัวการ์นต์

อาสน์ ธรรมาสน์ เทศน์ นิเวศน์
นเรศร์ ศิษย์ มนุษย์ บุชย์ พระโอบุชย์ สาสน์
สวัสดิ กบิลพัสดุ์

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

อาสน์สงฆ์สำหรับพระท่านหนึ่ง. ธรรมาสน์
เขาตั้งไว้ในศาลา. พระขึ้นเทศน์บนธรรมาสน์. เนื้อ
ความมีในคัมภีร์พระท่านเทศน์. เดินไปไกลจะถึงวัด
สุทศน์. เด็กเป็นศิษย์พระอยู่ในวัด. ศิษย์เรียน
หนังสือกับอาจารย์. คนเราเขาเรียกว่ามนุษย์.

แหวนหัวฝังพลอยบุษย์. ราชทูตถวายพระราชสาส์น.
อยู่เป็นสุขสวัสดิ์ไม่มีภัย. เมืองกบิลพัสดุ์เป็น
เมืองพระ.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนหาคำ แมกต
ตัว ศ ษ ส สกต มีตัวการ์นต์ เต็มลงในที่ว่าง

ที่ศาลายกพื้นเพน.....สงฆ์. ในศาลามีธรรม.....ตั้ง.
.....นั่งใกล้อาจารย์. เด็กเป็น.....พระอยู่วัดเรียนหนังสือ.
ดวงตราเขาแกะเป็นรูปม..... ช่างเขียนๆ รูปยักษ์รูปม.....
เล็กกว่ายักษ์. ผู้ใหญ่ให้พรจงเจริญ.....มงคล.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ผ้าขาวเขาปูที่อาสน์สงฆ์. พระท่านเทศน์
บทธรรมาสน์. อาจารย์สั่งสอนศิษย์. ศิษย์ต้อง
กลัวเกรงอาจารย์. คำเขาว่าเกิดมาเพนมนุษย์.
บุษย์สี่ขาวราวกับเพชร. บุษย์น้ำเพชรสี่งามเขา

ทำแหวน. เจ้าคุณจะไปเทศน์ที่ไหน? เสตีจออก
จากพระราชนิเวศน์. ไปทำบุญที่วัดบวรนิเวศ.

บทที่ ๒๖

คำในมาตรา กบ ตัว ป, พ. สกต มีตัวการ์นต์

กระสาปณ์ ศัพท์ ทรัพย์ กาศย์ ทิพย์
เทพย์ เสพย์

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เงินเหรียญทำที่โรงกระสาปณ์. กิตติศัพท์
ข่าวเขาเล่าลือ. ผู้มีทรัพย์สิ้นเงินทอง. เสรรฐมี
ทรัพย์สมบัติมาก. หนังสือกาศย์กลอน. เขาว่า
เทวดาอยู่พิมานเสวยทิพย์. คนเราเสพย์อาหารดีมีรส.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำในแม่ กบ

ตัว ป, พ สกต มีตัวการ์นต์ เต็มลงในที่ว่าง

กิตติ.....คำเล่าลือนี้เชือยาก. โรงกระ.....สำหรับเป็นที่ทำเงิน.

คนมี.....สินบริบูรณ์. คนมี ๆสมบัติ. รักษาศีลเว้น
ไม่.....สุราเมรัย. หนังสือ.....กลอนหรือโคลง ? ของ
ที่เทวดากินเขาเรียกว่าของ.....หรือ ?

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

เราได้ยินกิตติศัพท์เขาเล่าลือ. พระราชทรัพย์
ของหลวง. ทรัพย์สินเงินทองบริบูรณ์. คำกาพย์
กลอนที่เขาแต่ง. ของเทวดาเขาว่าเป็นเครื่องทิพย์.
หมู่เทพย์อยู่ในทิพย์พิมาน. อย่าเสพย์สุราให้เมาไม่ได้.
ที่ว่ามีทรัพย์ร้อยกระสาปนั้น คิดเปนเงินเท่าไร ?

บทที่ ๒๗

คำใช้ ตัว ฤ อ่านสำเนียงเหมือน ริ

ฤทธิ อ่านว่า ริด

อำนาจซึ่งเปนเครื่องสำเร็จ
ความประสงค์

ฤชยา อ่านว่า ริชะยา

ความไม่ชอบใจ การที่ผู้
อื่นได้ลาภ เปนต้น

กฤษณา อ่านว่า กริดสะหนา ไม้แก่นดำ, ไม้หอมสีดำ.	สฤษดิ์ อ่านว่า สะหริด ทำให้สำเร็จ, สร้าง.
ปฤษฏางค์ อ่านว่า ปริดสะตาง หลัง	ศฤงคาร อ่านว่า สริงคาน ทรัพย์สมบัติ
กฤษ อ่านว่า กริด อาวุธอย่างหนึ่ง รูปคดๆ	ทฤษฏี อ่านว่า ทริดสะดี ความเห็น
อังกฤษ อ่านว่า อังกฤษิต คนยุโรปชาติหนึ่ง	ดำฤชณา อ่านว่า ดำริด สะหนา ความดั้นรน, ความอยากได้.
สังสกฤต อ่านว่า สังสะกริด พราหมณ์เก่าที่อยู่ในอินเดีย	ปฤษณา อ่านว่า ปริดสะหนา คำทาย, คำถาม.
อุกฤษฐ์ อ่านว่า อุกริด อย่างยิ่ง, อย่างสูง.	

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ผู้ศักดิ์สิทธิ์มีฤทธิเดช. เขาว่าหนุมานนี้มี
ฤทธิ. อย่าอิจฉาฤชยาเขา. ไม้กฤษณาเขาว่า

มีอยู่ในป่า. ยาไข้เข้าเนื้อไม้กับกฤษณา. แยก
 สรวมเสื้อแล้วเห็นบกฤส. เด็กเรียนหนังสืออังกฤษ.
 คนอังกฤษหัดพูดภาษาไทย. ภาษาพราหมณ์สังสกฤต.
 ปฤศนาเขาว่าไว้ให้คนคิด. ผู้ใดหนออาจมาคิด
 ปฤศนา.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนหาคำ ตัว ฤ
 อ่านสำเนียงเหมือน ริ เต็มลงในที่ว่าง

เขาว่าหนุมานมี.....มาก. เครื่องยาเข้า.....ณากับ
 กะลำพัก. แยกเห็นบ.....ไว้นอกเสื้อ. ภาษาฝรั่งอ้ง.....
 เขาผูก.....ไว้ให้คนคิด. คนมักพอใจคิด.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ไม้กฤษณาชื่อมาจะทำยา. จะไปคิดปฤศนาที่
 วัดไหน? อย่าได้คิดปฤศนาจะพาหลง. หนังสือภาษา
 สังสกฤต. เราไปดูพวกแยกเขารำกฤส. คนอ้ง
 กฤษนั้ในเรือไฟ. นายเถียนเรียนหนังสืออังกฤษ.

บทที่ ๒๘

คำใช้ ตัว ฤ อ่านสำเนียงเหมือน รี

ฤดู อ่านว่า รีดู

คราว, เวลา (ที่กำหนดด้วย
หนาร้อน เป็นต้น)

พฤษภดี อ่านว่า พระรืหดสะบดี

ชื่อดาวนพเคราะห์ที่ห้า
ชื่อวันที่ห้าของวันทั้งเจ็ด

พฤษภ อ่านว่า พระรสบ โค

พฤษภัย อ่านว่า พระรืไท ใจ

อมฤต อ่านว่า อะมะรืต

สิ่งที่ไม่ตาย

พฤษภตมา อ่านว่า พระรืตทา

คนแก่

คฤหัสถ์ อ่านว่า คระรืหด

ผู้มีเรือน, ผู้ที่ไม่ได้บวชอยู่.

ประพฤติ อ่านว่า ประพระรืต

ทำ, ให้เปนไป.

มฤคา อ่านว่า มรืกคา เนื้อ

ปฤกษา อ่านว่า ปรืกสา

คำหรือ

พฤษภจิกา อ่านว่า พระรืตสะจิกา

แมลงป่อง

พฤษภษา อ่านว่า พระรืกสา

ต้นไม้

ตฤกิ อ่านว่า ตรืก

คิดดู, ตรวจสอบดูด้วยใจ.

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ฤดูนี้เกือบจะถึงฤดูหนาว. คฤหัสถ์บวชเป็น
พระภิกษุ. คนเขาประพฤติดีไม่มีชั่ว. ผู้ใหญ่
สอนจงประพฤติตาม. นายมานั่งปรึกษาหารือกับ
นายมี. ต้นพฤษภาใหญ่มีใบป่า. นั่งตฤกนอน
ตรองถึงการงาน.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำ ตัว ฤ อ่านเหมือน รี
เต็มลงในที่ว่าง

หาผ้าไว้ห่ม.....หนาว. พระนั่งพูดกับ.....หัสถ์.
ผู้ใหญ่สอนให้ประ.....สิ่งที่ดี. คนเขานั่ง.....กัน.
ใบป่าใหญ่มีต้น.....มาก. จะทำการจง.....ดูให้ดี.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

คนเขานั่งปรึกษาหารือกัน. คนดีเขาไม่ประ
พฤติชั่ว. จงหมั่นตฤกถึงการงาน. ต้นพฤษภา

มีมากในป่าใหญ่. คฤหัสถ์เดินมากับสามเณร.
 ฤดูนี้หนาวเย็นปนโฉน ? เขาซื้อผ้ามาไว้ห่ม
 ฤดูหนาว.

บทที่ ๒๙

คำใช้ ตัว ฤ อ่านสำเนียงเหมือน เรอ

ตัว ฤ อ่านสำเนียงเหมือน รือ

ฤกษ์ อ่านว่า เริก ดาว, เวลาที่กำหนดทำการ.	ฤ อ่านว่า รือ ใช้สร้อยโคลง ฤชี อ่านว่า รือสี คนผู้แสวง หาคณพิเศษ
--	--

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

วันนี้ฤกษ์ดีอยู่หรือท่านโหร ? คนเขาไปหา
 หมอให้ดูฤกษ์. ฤชีอยู่บนเขานั่งเข้าฌาน. เปน
 ดังฤคำโคลงจึงว่าฤพ่อ.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำ

ตัว ฤ อ่านเหมือน เรอ ตัว ฤ อ่านเหมือน รือ
เติมลงในที่ว่างให้ครบ

หมอดู.....การมงคล. ครั้นได้.....จึงให้ลั่นฆ้อง.
ตาดีเอาหัว.....ซี่สรวมมาเด่นโชน. เปนดัง.....แม่
ให้โหยหาลูก.....?

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

เขาปลุกเรื่อนหาฤกษ์ที่วันดี. ที่หน้ากุฎีฤาษีมีต้นไม้.

บทที่ ๓๐

คำพ้อง ๖ ในมาตรา ก กา

ค่า ราคา

ซ้ำ ตัวของเรา, บ่าว.

ฆ่า ทำให้ตาย

ท่า คอย, ที่ชั้นลงริมหน้า.

ถ้า ผิ, แม่น, หากว่า.

ว่า พูด

หว่า พรรณไม้อย่างหนึ่ง

ย่า แม่ของพ่อ

หญ้า พรรณผักเป็นกอที่

เคลื่อนกลาตอยู่เรียดิน

หน้า ใช้ในคำที่เป็นนาม

หน้า ใช้ในคำที่เป็นกริยา

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เงินค่าสมุดของท่านเท่าไร ? ข้าจะคอยอยู่

ที่นี่ก่อน. อย่าเพื่อฆ่าฟันมันเสียเลย. เขามา

คอยทำท่านอยู่แต่เช้า. เรือลำนั้นเพิ่งมาจอด

อยู่ที่ท่า. ถ้าเราไปจะได้หรือ ? เขาว่าอะไรแก่

ท่านบ้าง ? ริมสวนของท่านมีต้นหว้าอยู่ด้วย

หรือ ? เจ้าจงไปหาย่าของเจ้าเถิด. ฉันเห็นเขา

กางหญ้าอยู่ในสวน. ดูผิวพรรณหน้าตาน่าเอ็น

ดู. หน้าร้อนเราชอบนอนริมหน้าต่าง.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ฉันจะเอาเงิน.....เนื้อไปใช้เขา. เจ้าเอามีตของ
เจ้ามาให้.....หรือ ? พรานมักจับนกมา.....กิน. เวลา
บ่ายเอ็งจงไปคอย.....ข้าที่.....น้ำ. พามาให้พบฉัน
เห็นจะดี. ฉันได้.....แก่ท่านแล้วท่านไม่เชื่อ. ฉัน
ไปพบยายแก้วชายลูก..... ของฉันแกมาหาปู่ที่
บ้าน. ฉันพบแพะกิน.....แพรง. คนเปนแผลที่.....
ดู.....เกลียด.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ฉันจะไปลาย่า. เรือจอดถึงท่า. ลูกหว้าตัน
นี้ตก. ตาแก่ไปถางหญ้า. ถ้าจะอยู่ก็อย่าไป.
ข้าไม่ชอบคนเก่ง. เจ้าว่าอะไรอุปบิ ? แยก
ฆ่าโคชาย. ฉันมาเอาค่าเช่าตึก. ดูหน้าเอ็นดู.
หน้าตาสดชื่น.

บทที่ ๓๑

คำพ้อง ๑ ซึ่งเกี่ยวข้องกับคำ
มีพยางค์หลายพยางค์ ในมาตรา ก กา

อาศ๑	หวั๑ใจ	มู๑ษา	พุด๑ปด
ศ๑ลา	ร๑องอาศ๑ร๑ย, ร๑องพั๑ก.	ป๑ถุ๑ษา	ห๑าร๑อ๑ก๑น
ภ๑า๑ษา	ค๑ำที่๑พุด๑ของ๑คน	อู๑สา๑หะ	ค๑ว๑ม๑เพ๑ีย๑ร

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เข๑าม๑ร๑บ๑อา๑ศ๑า๑ว๑า๑จะ๑ไป๑ร๑บ๑ศ๑ึ๑ก. ป๑ล๑ูก๑ศ๑า๑ลา๑ไ๑ด้

ต๑ัน๑ไม๑เ๑็น๑ส๑บาย. ฉ๑น๑อย๑าก๑จะ๑เร๑ีย๑น๑ภ๑า๑ษ๑า๑ม๑ล๑าย๑.

ค๑น๑ดี๑เข๑า๑ไม๑พุด๑ค๑ำ๑มู๑ษา. เจ๑้า๑ง๑ไป๑ป๑ถุ๑ษ๑า๑ก๑บ๑เข๑า๑ดู๑.

ช๑่าง๑ก๑ระ๑ไร๑ไม๑มี๑ค๑ว๑ม๑อู๑สา๑หะ. เ๑็๑ือน๑ห๑ก๑ขึ้น๑ ๑๕๑ ค๑ำ

เป๑็๑น๑ว๑น๑วิ๑ศ๑า๑ช๑บ๑ู๑ชา.

แบบฝึกหัดให้นักเรียนหาคำในพวกเช่นข้างต้น
มาเติมลงในที่ว่างเหล่านี้

ใครจะรับเอา.....ไปยิงเสือ ? อย่าสอนให้เด็กพูด
มู.....จะเสียไป. ท่านได้เรียนรู้อะไร.....มคอหรือ ?
แมววิ่งอยู่บนหลังคา.....ลากลาง. ต้องอุ.....หะไป
เที่ยวปลูก.....หารือท่านผู้รู้. วันวิ.....จะฟังเทศน์.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ใครจะรับเอาศา. ยังไม่รู้ภาษา. จงมีความ
อุสาหะ. เจ้าอย่าหัดพูดมุษา. ศาลานี้กว้างใหญ่.
ต้องปลูกษาหารือกันดูก่อน. พระท่านเทศน์วิชาบูชา.

บทที่ ๓๒

คำพ้อง ไ ในมาตรา ก กา กับคำ ~ ในมาตรา เกย

ใช้เจ็บ	ชื่อโรคเนกาะ อย่างหนึ่ง	ใส	กระจ่าง, สว่าง.
ตะไค่	คราบที่เกิดด้วยน้ำ	ใส	เลือกไป, ส่งไป.
ไม่	เพนคำปฏิเสธ คือ พัน	ไสย	ความนอน ชื่อคัมภีร์อย่างหนึ่ง

ใหม่	จากความต้องการ อาการที่ไฟติด หรือ เพนถ่านเพนเท้าด้วยไฟ	อาศรัย พักพิง สงสัย เคลือบแคลง
------	--	-----------------------------------

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

สูบบุหรี่ตัวใหญ่จนไฟใหม่ปาก. ยังสงสัยอยู่
ว่าน้ำจะไม่ใส. ไม่ควรจะเสือกใสให้ไปเสีย.
นี่ใครใช้คนใช้ชายไซไก่? ตะไคร่น้ำทำเราสิ้น
จนหกล้ม. เดียวนี้เจ้าอาศรัยอยู่ที่ไหน? ไสย
ศาสตร์เขาว่าตำราเก่า.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

จงเอาเงินให้คน.....สักสี่บาท. ได้ยินว่าเพลิง.....ที่
ศาลเจ้า. ความร้ายนี้ฉันยังสง.....อยู่. ทำแต่พอ
ได้อา.....อยู่ชั่วคราวหนึ่ง. ทำไมหมอมไม่.....ข้างให้ไล่?

ตัวเรานี่.....ควรจะเกียจคร้าน. จงไปตักน้ำ.....ๆ มากิน
 สักถ้วยเถิด. ในตุ่มนี้มีตะ.....น้ำมาก.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ขอน้ำใสกินสักถ้วย. พี่, ฉันป่วยเปนไข้. บึง
 ปลาอย่าให้ไหม้. ไม่ทำก็ไม่แล้ว. อาศรัยอยู่ที่นี้.
 ตะไคร่น้ำช่างจับมาก. ไส้กบไม่เรียบ. ยังสงสัย
 อยู่.

บทที่ ๓๓

คำพ้อง ๕ ในมาตรา ก กา

เท่า	ทัน, เทียม, ถึง.	เส้า	หลัก, เส้าเรือน.
	ธูสี, ลออง, ฝุ่น, ผง.	เส้ารี	ดาวนพเคราะห์ที่ ๗,
เถ้า	แก่		ชื่อวันที่ ๗ ของวันทั้ง ๗

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เขามาเที่ยวป่าร้องไห้หามเสา. โรงเรียน
เราหยุดวันเสาร์ด้วยครึ่งวัน. จะติดไฟไม่ต้องเป่า
ให้เท่าฟุ้ง. คนแก่เฒ่าอายุมากกว่าเด็ก. จะ
ให้ห้องสักเท่าไรนะพี่จำ ? ที่โรงเรียนเสาวภาสอน
แต่เด็กหญิง.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

คนแก่.....ถือไม้เท้าค่อยก้าวอย่าง. รองเท้านี้
ท่านซื้อราคา.....ไร ? ในวัน.....เขาไม่ให้ยก..... ฉัน
รู้.....ว่าท่านจะไม่มา. เอา.....กลับมาโรยไว้ตามใต้
ต้นไม้อี.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ไหม้ปนเท่าแล้ว. ดูแก่เฒ่าลงไปมาก. ยัง
ขาดเสาอีกเท่าไร ? รอเพียงวันเสาร์ก็ได้. โรง
เรียนเสาวภา.

บทที่ ๓๔

คำพ้องในมาตรา กง

ผักกะลั้ง	ชื่อผัก	สร้าง	อาบ
ลั้งซี่	หอยขาวชนิดหนึ่ง	ระหัง	สูงชลุต, สูง
ยาง	ชื่อนกอย่าง ๑ คนขาว, ยางไม้.		หรือยาวซึ่งไม่มีที่กีด.
ไทรยางค์	องค์สาม	สิง	อยู่, สรวมอยู่, แทรกอยู่.
ไทรยางค์	สามส่วน	สิงห์	ราชสีห์
พะวง	ห่วงใย, สงสัย.	พง	ป่ารก
สง	สงขึ้น, เรียกชื่อ หมากที่สุก.	พงษ์	เชื้อสาย
สงฆ์	พระสงฆ์	วง	สิ่งที่กลมแปนชอบ
ประสงค์	ต้องการ	วงศ์	เชื้อสาย
		หงส์	ชื่อนกอย่าง ๑ คล้ายห่าน

พะอง	ไม้ลำอย่าง ๑ สำหรับ	องค์	ตัว, ส่วน.
	พาดขึ้นต้นไม้สูงๆ	ข้าง	เบื้อง, ส่วน.
องญวน	เจ้าญวน	ค่าง	สัตว์ชนิดหนึ่งคล้ายลิง

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ที่สวนนี้มีผักกะสังขึ้นมากนัก. เสียง
 สนั่นด้วยแตรสังข์. จงสับยางมะขวิดมาปิด
 ทอง. เห็นนกยางบินลงในหนอง. ฟังเรียนจบ
 ไตรยางศ์เท่านั้นเอง. แจกเขาว่าผีสิงในศาลเจ้า.
 ไม่ควรจะพะวงด้วยพงษ์พันธุ์. สิงหราชผาดแผลง
 สำแดงฤทธิ์. ล้อมวงกันทำไมในป่าพง? เมื่อ
 ก็เราต้องประสงค์หมากสง. แกล้งยุงให้ไปเก็บ
 ดอกประยงค์. ทำพะองขึ้นไปจับค่างบนต้นไม้. ดู
 สูงระหงคอยาวราวกับหงส์.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ช่างสลักทำโต๊ะจุ่มก...อยู่สองตัว. ตัดไม้มาทำ
พระ...พาดขึ้นต้นหมาก. เสต็จประทับอยู่ที่นี้ก็
พระ...? ป่าจำ, ขอแหวนให้ฉันสักสอง.... ใคร
หนอช่างมาปดเราว่าผี...? ช่างกระไรคอร...ราวกับ
อุจ. จงไปซื้อผักกะ...มาบ้าง. ผุง...เล่นน้ำในสระใหญ่.
ฉันมีความพะ...ถึง...พันธ์. ที่นี้ดูหญ้ารกกับ....
เขาไปลับ...มะขวิดที่...สวน. ช้าง...ตายตกติดพะ.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ใครว่าผีสิง? ไปซื้อหมากสง. เสียงใคร
เป่าสังข์? วงษ์วารของใคร? พระสงฆ์ท่านสร่งน้ำ.
กินผักกะสัง. เข้าไปในพง. พระองค์เจ้าเสต็จมา.
ปิ่นพะองขึ้นไป. สงฟางให้โปร่ง. จะไปตีฆ้อง
วง. ดูสูงระหง. ต้องประสงค์อะไร? เผ่าพงษ์อยู่

ที่ไหน ? เขาปั้นรูปหงส์. ไม่ต้องพะวงดอกท่าน.
 ฟุ้งจบไตรยางศ์. ยางมากแท้ๆ. ไม่มียางอาย.
 นกยางกินปลา. แอบอยู่ข้างหลัง. เขายิ่งค้างตาย.

บทที่ ๓๕

คำพ้องในมาตรา กน

กั้น	บ่งปิด, กั้นไว้, ด้วยกัน.	ครรภี	ห้อง, ท้องลูก.
กัณฑ์	กำหนด, หมวด, ตอน	ประจัน	พอบพบ, พอถึง.
ฉกรรจ์	ดู, แข็งแรง.	จันท์	ชื่อต้นไม้อย่าง ๑
กรรณิกา	ชื่อต้นไม้ชนิด ๑	จันท์	พระจันทร์,
ชัน	แข็ง, ประหลาด,		ชื่อวันที่ ๒ ของวันทั้งเจ็ด.
	ภาชนะอย่าง ๑, ไกร้อง.	อัศจรรย์	ประหลาด
ชรรค์	พระชรรค์	ฉัน	กิน, ตัวของเรา.
คัน	อาการที่คัน	ฉันท	ภาพย์ฉันท.
สำคัญ	ที่หมาย, เก่ง.		

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ฉันกับร่มแต่พอกันแต่ดร้อน. เด็กคนนี้ใจคอ
 ฉกาจฉกรรจ์. นี่พวงมาลัยดอกกรรณิกาของ
 ใครร้อย ? พระท่านเทศน์กัณฑ์ชุกสกุที.
 เขาพูดอะไรอยู่ข้างจะซิ่นๆ มาก. ลูกซิ่นไป
 ซื่อซิ่นแต่ไก่อซิ่น. ต่อวันจันทร์จึงจะไปหาท่าน.
 นายไชยชรรค์เชิญพระชรรค์ตามเสด็จ. ทำการ
 คราวนี้อยู่ข้างจะกวดซิ่นหนัก. ฉันค้นหลังวาน
 เกาให้สักหน่อย. เรื่องนี้อยู่ข้างจะสำคัญมาก.
 หญิงคนนี้ดูเหมือนจะมีกรรม. ต้องทำฝาประจัน
 ห้องเสียให้แล้ว. เขาเอาลูกจันทน์มาให้ฉันแปนสอง
 ถาด. วันนี้ดูพระจันทร์แจ่มกระจ่าง. ฉันมีความ
 อัจฉรย์ในใจนัก. นิมนต์ฉันเสียก่อนจึงแต่งฉันท์
 เกิดคุณ. เจ้านายสวยหน้าจันทน์นั้นอย่างไร ?

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ถ้าไปด้วย.....คงจะช่วยป้องกัน.....ได้.ต้องการ
ดอก.....สักหน่อย. ต้องการเครื่องบูชา.....ให้มากๆ.
นายไชย.....ถือพระ.....ดู.....จริง. ใจฉ.....จริงหนอท่าน
ช่างตัดได้. ต่อวัน.....ฉันจึงจะพบท่าน. ได้ยิน
เสียงไก่.....เมื่อย่ำรุ่ง. เต็มห้อง.....เจ้าขาฉันถามข่าว.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

เอ็งอย่าไปปิ่นต้นจันทร์. พระฉันแล้วหรือ
ยัง ? อะไรเปนสิ่งสำคัญ ? ฉันไม่เห็นเปน
อัศจรรย์. หญิงนี้เห็นจะมีกรรม. ไก่ขัน
เมื่อเข้า. ฟาดด้วยพระแสงขรรค์. เกาให้
ถูกที่คัน. เจ้านี้ใจฉกรรจ์นัก. ฉันสำคัญ
ว่าจะอยู่. ใครแต่งโคลงฉันทีดีบ้าง ? อยู่
ข้างฝาประจันห้อง. เห็นพระจันทร์เมื่อวันจันทร์.

นายรองไชยชรรค์. เราคอยป้องกันอยู่เสมอ.
 เก็บดอกกรรณิกา. ไม่มีชันจะตักน้ำ. ใคร
 จะชันอาศา ? รวมด้วยกันเป็นเท่าไร ? ไปจัด
 เครื่องภัณฑ์. ท่านแต่งฉันท์ดีจริง. ใครรู้
 จักนำฉันท์บ้าง ?

บทที่ ๓๖

คำพ้องในมาตรา กน

ทัน	เท่า, ถึง.	บันได	กระได
ธรรม์	เที่ยงตรง, โดยตรง.	บัญญัติ	แต่งตั้ง, ข้อบังคับ.
ทัณฑ์	โทษ, อาชญา.	บรรทม	นอน
ปั้น	แบ่ง	บรรจบ	พบ, สมทบ, ครบ.
ปัญหา	คำถาม	บรรดา	หมดทั้งพวก,
ปัญญา	เครื่องรู้		หมดด้วยกัน.
บุกบัน	บุกรุก		

พิน	ครบสับร้อย, กิริยา ที่โอบด้วยเชือกหรือผ้า.	พรรณนา	กล่าวชี้แจง
พรรณ	สี, อย่าง, พีชน์พรรณ.	พินธุ์	เครือญาติ

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ถ้ามาไม่ทันจะต้องไปที่หลัง. ทำการอะไรให้อยู่
 ในยุคธรรมจึงจะดี. มีปัญหาขัดข้องอยู่เรื่องหนึ่ง.
 คนผิดต้องราชทัณฑ์. อย่าบุกบันขึ้นไปบนบันได.
 ฉันขอขึ้นไปให้เขาสักพินหนึ่ง. จะประมาณพงษ์
 พินธุ์ก็กว่าพิน. ดูผิวพรรณผุดผ่องล่องนวล.
 ข้อบัญญัติควรเราจะรู้ไว้. เสด็จบรรทมหลับอยู่
 บนแท่น. บรรดาพวกที่มาจงไปบรรจบกันที่เก่า.
 คนนี้เขามีสติปัญญา. ใครมาหนึ่งพรรณนาอยู่กับ
 ตา ? จงเอาเชือกมาลองพินดูก่อน. พรรณผัก
 กาดของตามีพินนี้หรือ ?

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ไล่ให้.....จึงจะเปนยุติ..... ในกรมเมื่อคืนนี้.....ดีก
หรือห้าวค้ำ ? ทำราชการอย่าประมาทแก่ราช..... จง
แบ่ง.....ให้.....มิตรบ้าง. ท่านจะแก้.....หานี้ได้หรือ ?
ดูผิว.....เดี๋ยวนี้ค่อยดูผ่อง. เอาเชือกพันมันไว้ก็คงอยู่.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ไปไม่ทันเขา. อยู่ในยุติธรรม. อย่าบุกบัน
นัก. บันใดจะหัก. ปัญญาดีว่าอะไร ? บรรดา
พงษ์พันธุ์. พันเสียสักพันรอบ. คนมีปัญญามาก.
พรรณนาถึงเรื่องอะไร ? จงแบ่งปันให้เขาบ้าง.
บรรทมยังไม่ตื่น. ปัญหาที่ใครแต่ง ? จะไปเมือง
สุพรรณ. ไปบรรจบกัน. ต้องลงโทษทัณฑ์.

บทที่ ๓๗

คำพ้องในมาตรา กน

วัน	ดี, รุน.	วรรณ	สี, หมู, ผุง, พวก.
นิรันดร์	เสมอ	สวรรค์	ที่ซึ่งรวบรวมความศุข, ชั้นฟ้า.
อรัญญิก	ราวป่า, ชื่อบ้านตำบลหนึ่ง.	สัน	สิ่งที่แข็ง, สิ่งที่โคง.
วัน	ป่า, วันคืน.	สัญญา	ความที่หมาย
รางวัล	ให้โดยมีความชอบ	สรร	เลือก, คัด.
วัลลี	เถาไม้, เครือ, สร้อย.	สรรพ	ทั้งปวง
วิณ	แปลใช้ว่าผีในท้อง		

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เราสัญญากับเขาไว้ว่าวันไหน ? ไปเลือกสรรดอกไม้มาปักชวด. เถาวัลลีพันเสายอดไสว. แสน
สนุกราวกับที่เมืองสวรรค์. อันความคิดของท่าน

นี่ดูคมสัน. ฉันมีความผาสุกเปนนิรันดร. ไม้
อันนี้เก็บได้เมื่อไปสระประทุมวัน. หมันทำไปคงจะ
ได้รางวัล. ดาบเล่มนี้ซื้อมาแต่บ้านอรัญญิก.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

เห็นดี.....กันอยู่แทบทุก..... คนใจบุญเขาว่าได้
ไป..... ใน.....นี้จะไปเที่ยวสระประ..... ไม้อันนี้เถา.....
พันออกย่ง. ผ้านี้เจ้าไปเลือก.....มาแต่ไหน? เด็ก
คนนี้พูดจาไม่คม..... ฉันแวะไปที่บ้านอ.....ญิก.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

เลือกสรรเถาวัลส์. สัตว์นกัณไว้. จะขึ้นสวรรค์.
สรรพลิ่งที่เก็บไว้. รอสักสามวัน. รางวัลเท่าไร?
อยู่ที่บ้านอรัญญิก. อยู่เปนนิรันดร. ไปสระประทุม
วัน. เขาตีรันทันวุ่นวาย. รูปร่างลำสัน. ในป่าอรัญ.

บทที่ ๓๘

คำพ้องในมาตรา กน

กาญจน์ ทอง	อาการ	สิ่งที่สำแดง ชนิด มีเย็น
กาน ตัด		ร้อนอ่อนแข็งเป็นต้น
กาน เสียดา	กาล	เวลา
กาฬ ดำ	พงษาวดาร	เรื่องลำดับพระ
การ ทำ, สิ่งที่ทำ.		เจ้าแผ่นดิน
ประการ อย่าง	คาน	คานหาบหน้าเป็นต้น
จาน เจื่อ, ภาชนะอย่าง ๑	รำคาญ	ไม่ชอบใจเพราะถูก
พวกขามแบนๆ		การรบกวน
จาร ชีด, ทำให้ปนรอย.	อังคาร	ถ่าน, ชื่อวันที่ ๓ ของ
พิจารณา ตรวจตรา		วันทั้งเจ็ด
อาจารย์ ผู้เื้อเพื่อต่อศิษย์	บันดาล	หากให้ปน
ชาน กาก, นอกชานเป็นต้น.	ดาลู	เพดานในปาก
ชาญ รู้ชัดเจน		

เพดาน	ผ้าข้างบน	ตาน	โรคชนิดหนึ่ง
กระดาน	ไม้แผ่น	ตาล	ต้นตาล
กัณฑ์	ที่คับแคบใจ	บาน	ขึ้น, คล้ออกเต็มที, แผ่น.
ทาน	ให้, กันกางไว้, สอบ.	บาญชี	เครื่องจดจำ
ธาร	ทรงไว้, น้ำ.	บาล	เลี้ยง, รักษา.
หาน	ช้า		
ชำนาญ	รู้ชัดเจน		

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เมื่อถึงกาลแล้วจะทำอย่างไรได้. เห็นอาการท่าน
อาจารย์ยังเจ็บมาก. จะทำการต้องหมั่นพิจารณา.
ได้ทราบความทุกประการแล้ว. ต่อวันอังคารจึงจะ
จารหนังสือได้. ได้ยินว่าจะแห่พระอังคาร. หนู
ทำจานแตกบนนอกชาน. เขาชำนาญทำบาญชีมา
นานแล้ว. เขาเชี่ยวชาญแต่ในการหนังสือไทย.

เราต้องหิวกระดานอีกสามแผ่น. พระคซาธารเห็นจะ
 ทานไปไม่ไหว. ต้องให้กรมพยาบาลทานทัตหมอ.
 เปนตานทรงแสงกันดารจำหาหมอ. บันดาลให้
 ไปเสียก่อนแล้ว. ตอน จ ฉ นี้เปนเสียงเกิดแต่ดาลู้.
 เห็นลูกตาลลอยอยู่ตามลำธาร. ยังไม่บานซ้ำจริง
 น่ารำคาญ. จะไปเมืองกาญจนบุรีพรั่งนี้. กาศปักษ์
 ชุณปักษ์เปนคู่กัน. พระกาลจะมาผลาญชีวิตสัตว์.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ใครทั้ง.....หมากไว้ที่นอก.....? เกิดเปนคนต้องรู้.....สั้น
ยาว. จงจ่ายยาไปให้กรมพยาบาล..... จะไปลอยพระ
 อัง.....ในท้อง..... เห็นอา.....จะยังซ้ำกว่าจะหาย. ต้น
ของยายนี้ดูสูงนัก. คนพาลปลอมเปนคนขอ.....
 แสนรำ.....ด้วยเด็กเปน.....ทรง. ดูหน้าตาเบิก.....สบายดี.
 ฉันทึ่งมาจากเมือง.....บุรี. เมื่อถึงกาลแล้วพระ.....ก็เอาไป.

ทำการให้ดี. ทราบแล้วทุกประการ. ดูอาการประ
 หลาดมาก. ในรัชกาลนี้. ในเมืองกาญจน์บุรี.
 จงกานกึ่งไม้ให้เตียน. ยังเปนกาฬปักษี. ให้
 ทานคนแก่. ไปลอยพระอังคาร. อย่าให้จวนแตก.
 จารหนังสือยังไม่แล้ว. ต้องพิจารณา. เขาเปน
 อาจารย์. อยู่บนนอกชาน. ชานหมากเกลือ
 กลาด. เขาเชี่ยวชาญนัก. ทาสีเพดาน. ไม้กระ
 ดานของใคร? อยู่ข้างจะกันดาร. อ่านพงษาวดาร.
 บันดาลให้เห็น. เด็กเปนตานทราง. เต็มน้ำตาล
 อีกหน่อย. ฉันทราคารุณัก. อย่ามาตัดทาน. ทาน
 กำลังไม่ไหว. ถือธารพระกร. ที่ในท้องธาร.
 พยาบาลมานาน. ยังไม่ชำนาญ. หน้าตาขึ้นบาน.
 ดอกนี้ยังไม่บาน. ปิดเสียทั้งสองบาน. ในบาญชีเท่าไร?

บทที่ ๓๙

คำพ้องในมาตรา กน

พาน	ผ่านไป, ภาชนะ อย่าง ๑ ทำด้วยเงินและทองใส หมาก พลุ บุหรี่.	สาร	แก่น, เข้า, ช้าง.
ภาร	ธุระ	สาร	โบราณใช้ว่าจดหมาย
พาล	อ่อน, โง่, โกง.	ศาล	โรง
ราน	ร้าว, เกะกะ.	สงสาร	ท่องเที่ยว, ไทยใช้ ว่าสมเพชเวทนา.
ราญ	รบ, สู้ศึก	หาญ	กล้า
สำราญ	สบาย	อาหาร	สิ่งเลี้ยงชีวิต
सान	กิจการที่सानเสียเป็นต้น	ทหาร	คนหนุ่ม, คนกำลัง, คนรบทัพ.
		หารเลข	แบ่งเลข

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

นี่พานของหน้าหรือของใคร ? ใครจะรับเป็น
 ภารธุระ. ช่วยปราบพาล. มาเกิดความร้าวราน
 ไม่สำราญ. มานั่งกินเข้าสารหน้าสงสาร. เขาไป

ชื่ออาหารริมศาลเจ้า. ทำไมมานั่งจักสานอยู่ริม
 โรงศาล ? พวกทหารอีกหาญไม่กลัวใคร. เรียน
 เลขหารพอจะได้ไปนแก่นสาร.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ท่านสม.....องค์นี้ท่านดีจริง. ฉันไป.....นั่งฟังเขา
 เป่าแตรอยู่ที่นั่น. ใครจะ.....ถือ.....เข้าไปได้ ? คช.....
 แทง.....เจ้าหักทลาย. อย่าเอาเข้า.....ไปใส่ใน.....
 ชื่อมาทำไมไม่เห็นเปนแก่น..... ตาแก่นิ่ง.....กระจาด
 อยู่หน้า..... ตานี้แก่ชำนาญการ.....เลข.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

นี่พานของใคร ? หน้าสงสารเด็กกำพร้า. ไป
 หาสมภาร. เจ้าอย่าคบคนพาล. ทำไมไปราน
 กิ่งไม้. เปนทหารต้องอาจหาญ. ตาแก่แก่สาน

พ้อม. ยังไม่เห็นคชสารกินเข้าสาร. ดูไม่เปน
 แก่นสาร. ปลุกศาลทำไม ? ติดด้วยสารส้ม.
 เรียนถึงเลขหาร. ไปซื้ออาหาร. มีความสำ
 รាយ. อย่าเที่ยวระราน.

บทที่ ๔๐

คำพ้องในมาตรา กน

กะถิน	ชื่อไม้สองชนิด	สิน	ทรัพย์, เข้าของ.
กฐิน	ผ้าที่เขาถวายสงฆ์ในที่ สุดฤดูฝนอย่าง ๑	รัตนโกสินทร์	ชื่อพระมหา นครกรุงเทพฯ
บิน	โบกไปด้วยปีก	ศิลป	วิชาความรู้ต่างๆ
ระบิล	ฉบับ, แบบ.	ศีล	ข้อกฎหมายในศาสนา
บิณฑ	ก้อนเข้า	สายสิญจน์	สายด้ายที่ทำ เพื่อการรดน้ำมนตร์
สิน	ตัด, ทำให้ขาด.		

บางปอิน	ชื่อตำบล แขวง กรุงเก่าที่มีพระราชวังเดี่ยวนี่	อินทร์	ชื่อนกชนิดหนึ่ง คล้ายเหยี่ยว
อินทร์	เพนใหญ่	อินทรีย์	ใหญ่, ส่วนในกาย

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ถ้าจะไปทอดกฐิน, จงเก็บดอกกะถินมาฝาก
ด้วย. เขาว่านกอินทร์ชอบกินสัตว์เพนๆ. ท่าน
ตัดสินใจให้เสียสินไหมเขา. เดี่ยวนี้รัตนโกสินทร์
ศึกได้เท่าไร? ไปจำศีลที่ในวัด. ไม่ต้องวงสาย
สิญจน์. ต้องรำเรียนศิลปศาสตร์ให้ชำนาญ. พระสงฆ์
ท่านบิณฑบาตเวลาเช้า. รู้ระบิลบทกลอนชำนาญมาก.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

นก.....มันบินไปทางไหนหนอ? จะทอดก.....ที่
ไหนในปีนี้? ฉันเคยเก็บดอกกะ.....ทุกวัน. เห็น
เขาวงด้ายสาย..... ฉันจะไปบางป..... พระสงฆ์

ท่านทรง..... เสียทรัพย์.....ก็ได้รู้.....สาตร์. ต้องไป
 ตัด.....ความในกรุง. เห็นพระท่านเดินมารับ.....บาท.
 ได้ทราบความตามระ.....สิ้นทั้งหมด. ใครได้เคยเห็น
 พระ.....บ้าง ? นก.....เปนสัตว์ดุร้ายนัก.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

กรุงรัตนโกสินทร์. เก็บดอกกะถิน. ไปถวาย
 กุฉิน. ตัดสินข้อความ. ต้องเสียสินทรัพย์. พระ
 สงฆ์บิณฑบาต. วงด้ายสายสิญจน์. เรียนศิลปสาตร์.
 กล่าวถึงพระอินทร์. ยายซีถือศีล. นกอินทรีบินไป.
 ไปเกาะบางปอน. ไม่รู้ในระบิล.

บทที่ ๔๑

คำฟ้องในมาตรา กน

กุน	หมุ, เปนชื่อปีที่ ๑๒	พิกุล	ชื่อดอกไม้หอมชนิด ๑
กุญแจ	กุญแจ	จุน	คำ

จุน	ละเอียด	ทารุณ	หยาบ
จุล	เล็ก, น้อย.	การุณ	เอ็นดู
รุน	ตัน, ส่ง.		

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ทำไมเอาบุญแจไปทิ้งกลางดิน ? เมื่อปีกุนจุลคัก
 ราชได้เท่าใด ? ช่างกระไรรุนตันไม่ฟังห้าม. เด็ก
 ทารุณใครเขาไม่การุณ. ต้องไปจุนตันพิกุลอย่าให้
 ล้ม. เขา सबเสี่ยจนแหลกแทบเป็นจุน. ฉันทจะร้อย
 ดอกพิกุลเป็นพวงมาลัย. จะเจิมจุนให้เป็นศุข.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ไซ.....แจเอาเงินไปซื้อดอกพิ..... นับตั้งแต่ปี.....
 มาจนเดี๋ยวนี. ชาดีคนพาลไม่ควรที่จะกา..... จง
 ไปช่วยค้า.....ไว้ก่อนเถิด. ท่านจะไปเทศน์.....พนหรือ
 กัณฑ์ไหน ? ประเดี๋ยวจีก็จะแหลกไปเป็น.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

เกิดเมื่อปีกุน. จงไปไขกุญแจ. เก็บดอกพิกุล.
 ต้องคอยค้ำจุน. แผลกจนเปนจุน. จุลศักราชเท่าไร ?
 ออย่าเพอรุนดิน. มีความการุณ. หยาบช้ำทารุณ.

บทที่ ๔๒

คำพ้องในมาตรา กน

คุณ	ชื่อไม้และผักชนิดหนึ่ง	บุรณ	เต็ม
คุณ	ทำให้มากเป็นชั้นๆ ขึ้นไป	มุน	มาก
ทูน	ยกขึ้นไว้เหนือศีรษะ	มูล	ราก, เคี้ยวเอื้อง, เต็ม,
ทูล	บอก		ราคา, ชี.
ตะบูน	ชื่อไม้ทำพื้นชนิด ๑	ประมูล	เพิ่มขึ้นให้มาก
การะบูน	ยางไม้ชนิด ๑	สุญ	เปล้า, ลื่น, หายไป.

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ต้องคุณหารเสียให้รู้บริบูรณ์. ต้องกราบทูลให้
ทรงทราบ. ทำไมเอาต้นคุณขึ้นทูนหัว? ต้อง
ประมูลราคาการะบูนให้ตกลง. อันเงินค่าไม้ตะ
บูนคงสูญเปล่า. เขามุนเข้ากะที่ไว้ในซามใหญ่.
ทำไปตามเค้ามูลอย่าให้สูญ. วันนี้มีสุรย์.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ครบในที่ว่างเหล่านี้

ต้องกราบ.....เสียจึงค่อยประ.....ราคา. ใครตัด.....
แบก.....มาสสามมัด? อยากกินเข้า.....กะที่กับมะม่วง.
ฉันเพิ่งเรียนเลข.....เท่านั้นเอง. ต้องรอให้บริ.....ลัก
หน้อย. ทรัพย์สมบัติมีไม่สู้จะมาก.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ตัดต่อตะบูน. อย่าให้สาบสูญ. ไปซื้อการะ
บูน. ยังไม่บริบูรณ์. คุณเลขไม่ถูก. ไปตัด

ต้นคุณ. จักกราบทูลฉลอง. เป็นข้าทูลฉลอง.
 เขาทูลเกล้า ฯ ถวาย. สูญหายไปสิ้น. ไปว่าประ
 มูล. โฉนดมาทูนไว้. จงมุนเข้ากิน. ได้
 ทราบเค้ามูล. เปนมูลรอก.

บทที่ ๔๓

คำพ้องในมาตรา กน

เซ็น	ลาก, เสือก.	เกณฑท์	กะให้, กำหนดให้.
เซ็ญ	ลำบาก	เกน	ร้องเกนๆ ว่าใช้
เถน	ชะโมย	พระเมรุ	สิ่งที่เข้าใจกันว่า
เถร	มัน, ผู้ถือมัน, คือพระ.		เป็นหลักของโลก
ระเนน	ลัม, อยู่มากก่ายกอง.		ด้วยความสูงคือเขา
สามเณร	เณร	เวน	มอบ
หกคะเมน	เล่นหกคะเมน	เวร	เวียนอยู่

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เขาว่าตาเถนแกชกเอาพระมหาเถร. เขาเวหนให้
ไปทำที่พระเมรุ. คนเข็ญใจไม่มีอะไรจะกิน. ฝ้า
แต่ร้องเกนๆ อะไรกัน? เปนเวรของพ่อเณรมาแต่
ก่อน. เห็นต้นไม้ถูกลมล้มระเนน. ใครเล่าจะมา
เกนทีให้ทำการ? น้ำในคลองแห้งขอดต้องเข็นเรือ.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

เสียงใครมาร้องตะโกนอยู่.....? เดียวนี้เราถูก
.....ไปเมืองพรหม. วันนี้.....ของใครจะอยู่ฝ้าประตู.....?
ถ้าเราต้อง.....เรือจะแสน..... พระมหา.....ฉันเข้าแล้ว
จำวัด. ตา.....ถือไม้เท้ามาทำไม? เห็นไม้ล้ม
ออกกระ.....ไปทั้งป่า. พระมากับ.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

เปนคนเข็ญใจ. ยายซีมากับตาเถน. ไม่พบ

ปะสามณฺเณร. ไปเวนให้เขาไว้. คนหกคะเมน.
 ทำพระเมรุ. ทำไมจึงจ้องเวร ? ดูล้มระเนนไป.
 พระมหาเถรไปไหนมา ? ถูกเกณฑ์ไปเซ็นเรือ.
 ทำไมร้องเกน ๆ ? คนเขี้ยใจไร้ทรัพย์.

บทที่ ๔๔

คำพ้องในมาตรา กน

กน	ตั้งหน้า, ใช้ว่า กนแต่ จะร้องให้.	จลาจล	วุ่นวาย
กล	อุบาย, ล้อลวง.	ชน	คน, พอต่อกัน.
คน	มนุษย์, กิริยาที่กวน.	ชนม์	ชีวิต
ระคน	ปน	ทน	อดกลั้นได้
มงคล	ฝ่ายที่จะเป็นดี, สิ่งซึ่งเป็น หนทางของความเจริญ.	ทนต์	ฟัน
จน	ไม่มีทางจะไป, ไร้ทรัพย์.	บหน	เบื้องสูง, บ่าบวง.
		ดำบล	ถิ่น, แหวง, ที่.

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

หญิงคนนี้กนแต่จะเศร้าโศก. เวลาจหนักก็ต้อง
ทนไปที่หนึ่ง. เล่นชนไก่ดูไม่ชอบกล. ดูการ
เฉลิมพระชนม์พรรษา. เขาทำการมงคลที่ไหน ?
ประชาชนเขาบวงบนเทพารักษ์. ในตำบลนี้ไม่มี
การจลาจล. ในกรมเจ้าพระหนต์, แต่ท่านทนได้.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น

มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

จะคิด.....อย่างนี้ไม่ชอบ..... เจ้าอย่าคบ.....พาลจะ
เสียชื่อ. จะทำการมง.....ยัง.....นัก. ได้ยินเสียง
ใครพูดที่ชั้น.....? รูปร่างคนเช่นนี้มีกอด..... พระ
.....หักแต่ยังมีพระ.....อยู่. ที่เมือง.....บุรี.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

กนแต่จะพูดพร้า. ดูไม่ชอบกล. ต้องใช้เล่ห์
กล. คนนี้เขาดี. ทำการมงคล. ฉันทายกจน

นัก. เกิดจลาจลขึ้น. ผูกชนชนไก่. พระชนม์
 ได้เท่าไร? เขาอดทนดี. พระทนต์ยังไม่คลอน.
 เขาอยู่ชั้นบน. ในตำบลนี้. คนหนึ่งจึงต้องบน
 จีบ. กรุงธนบุรี.

บทที่ ๔๕

คำพ้องในมาตรา กน

นิพนธ์	แต่งหนังสือ	วน	เวียน
พล	กำลัง, ผู้มีกำลัง, ทหาร	กังวล	เกี่ยว, ห่วงใย.
พน	ป่า	สน	ร้อย, ชื่อไม้อย่าง ๑
มน	กลม, ป่าน	ลับสน	วังวุ่น, เทียบปะปน.
มณฑา	ชื่อดอกไม้อย่าง ๑	กุศล	ฉลาด, การดี.
นิมณฑ์	เชิญ, บอกให้รู้	หน	ทาง, เวลา.
มนตรี	เวทมนตรี, การเสกเป่า.	โกลาหล	วุ่นวาย, เอิกเกริก.

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

พลทหารมาแต่ไหนอีกทีก็ ? เขาร้อนใจเพราะ
 กังวลเขามาก. พระท่านเทศน์มหาพนสนุกดี.
 เตี่ยวันนี้ก็จุกจนจบแล้ว. โกลาหลเพราะนิมนต์
 ท่านไม่มา. จะร่ายมนตร์ให้วนเวียนไม่คล่องจิตร์.
 ดูสับสนช่างไม่คิดถึงกุศล. ทำไมไปหักกิ่งสนไม่
 สนเข็ม. ใบมณฑานนั้นมันไม่ค่อยกลมมน. มี
 พระราชนิพนธ์ทรงไว้เป็นคำฉันท์. ใครจะนำหน
 ทางไปสักหน ?

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

จะยก.....ไปรบกันทำไม ? ทำกู.....เปน.....ทางไป
 ภายหน้า. ก็ณฑ์มหา.....นั้นเทศน์แล้วหรือยัง ? วาน
เข็มให้ยายสักทีเถิดพ่อหนู. อย่าซุกชนไปหัก
 กิ่ง.....เล่น. นิ.....หนึ่งนี่ก่อนจะถวายเป็นดอก.....ทา. ในพระ
 ราชนิ.....สนุกดี. กัง.....มากต้องรีบไปสักหนอย. เก็บ

ทองกลางใบ.....มากินด้วย. เจ้าอย่าวิ่งสับ.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ทรงพระราชนิพนธ์. พลกว่าสามหมื่น. ดูกลม
 มนต์ดี. ทัดดอกมณฑา. นิมนต์พักก่อน. ร่าย
 มนตร์กันผี. น้ำวนแท้ ๆ. กังวลมีมาก. อย่า
 ทำสับสน. สนเข็มให้ที. ไปเก็บใบสน. ต้อง
 ทำกุศล. เดินตามหนทาง. ดูไกลาหล. ฟัง
 เทศน์จุลพน. วิ่งไกลาหล.

บทที่ ๔๖

คำพ้องในมาตรา กน

โจน	กระโดด		โหน	ห้อย
โจร	ผู้ร้าย		โหร	ผู้รู้ฤกษ์, ผู้บูชา

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

พวกโจร, โจนหนีลงในน้ำ. พบขุนโหรแก่

โหนกิ้งไม้เล่น.

หนีโจรขึ้นโหนอยู่บนชื่อ.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ในเมืองนี้.....ไม่สู้ชุกชุมนัก. อย่า.....ลงหน้า
ตอจะตำ. ค่อย ๆ.....ลงมาก็ได้ดอก. ต้องให้.....
เขาทำนายว่าร้ายหรือดี.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

อย่าใจนลงมา. ต้องระวังใจ. ค่อยโหนลง
มา. ไปปลูกษาขุนโหร.

บทที่ ๔๗

คำพ้องในมาตรา กน

ตะกอน สิ่งที่ขุ่นข้นอยู่ในน้ำ | มังกร ชื่อสัตว์ในทเลขชนิด ๑

กร	กระทำ, มือ.	ขอน	ท่อนไม้, ส่วน.
อากร	บ่อเกิด	ปฏิสังขรณ์	ซ่อมแซม
คอน	กิ่งไม้ที่นกจับ, กิริยา ที่ยกแต่ข้างเดียว.	ดอน	ที่แข่งคือสูงพ้นระดับน้ำ
นคร	เมือง	อุดร	ทิศเหนือ
ลคร	คนรำ	ทอน	ตัดเพนท่อน, แลกเปลี่ยน.
จอ	เครื่องประดับหูชนิด ๑	อนาทร	ไม่เอื้อเพื่อ
จร	ไป, อากาศที่เคลื่อนไป.	อุทธรณ์	ร้องขึ้น

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

พวกลครไทยแต่งตัวมีจอหู. ที่แห่งดอนเพน
ที่ไม่มีน้ำ. เขาทำทองพระกรเปนรูปมังกรพัน.
จงไปทอนไม้ขอนมาสักสองท่อน. ฉันทิ้งมีแล้วไม่
ต้องอนาทร. เขาอุทธรณ์นายอากรออกหลายราย.
ต้องปฏิสังขรณ์ในนครเสียให้แล้ว. ทำไมมาคอน
เอาคอนนกไปด้วย? จะรีบจรไปหัวเมืองฝ่ายอุดร.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

เพราะ она.....จนต้อง.....จากนั้น..... เราเสียค่าอา.....
ให้เขาแล้ว. ได้เงินค่าไม้.....แล้วจึงจะ..... เห็น
ประดับ.....หูแต่ละ..... วิ่งหนีไปทางทิศอุ..... ในที่
นี้มักลุ่ม ๆ..... ๆ. จงไป.....ไม้ไผ่มา ๓ ท่อน. ใคร
ช่างทำทองพระ.....ดูงามดี ? น้ำในตุ่มเปนต์ะ.....มาก.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

น้ำเปนต์ะกอน. ทำทองพระกร. เสียค่าอากร.
ตรารูปมังกร. ไม้ขอนของใคร ? จะปฏิสัง
ขรณ์. นกจับบนคอน. เขาชอบหาบนคอน. ใน
พระนคร. ไปดูละคร. จอหนูประดับเพ็ชร์. จะ
ต้องรีบจร. เอาเงินทอนอัฐ. ไม้เอนาทร. อุทธรณ์
ตระลาการ. ขึ้นไปบนดอน. ไปทางทิศอุดร.

บทที่ ๔๘

คำพ้องในมาตรา กน

ฟังพอน	สัตว์ ๔ เท้าชนิดหนึ่ง		มาแต่เมืองหงษา
	ตัวคล้ายหนูแต่ใหญ่กว่า	วอน	วาจาท້รังขอ
พร	ประเสริฐ, คำที่เลือก.	ถาวร	ตั้งมั่น
อัมพร	ฟ้า	อาวร	กั้นทาง, หน่วง.
อาการณ์	เครื่องประดับ	สอน	แนะนำและชี้แจงให้รู้
อมร	ไม่ตาย, เทวดา.	อักษร	ตัวหนังสือ
มอน	ตัวแมลงชนิดหนึ่ง	เกสร	ชौरราชสีห์, สร้อย
มอญ	ชาติของคนชนิด ๑		หรือล่องในดอกไม.

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เขาให้พรว่าให้เราถาวร. พวกมอญมาวิ่งวอน
ขอฟังพอน. ไม่ควรจะอาวรถึงตัวมอน. เขาสั่ง
สอนให้หัดเขียนอักษร. เก็บเกสรดอกไม้ไว้ทำไม?
เสด็จประทับที่พระที่นั่งอาการณ์พิโมกข์. ขอเดช
อมรเทพย์ช่วยประสิทธิ์พร. พระจันทร์ไพล่บนอัมพร.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

เราเห็นพวก.....เขาเผาอิฐ. จะไปจับพัง.....กับตัว.....
ให้อา.....ถึงห้องไม่เหือดหาย. ประทาน.....ให้เราเปน
ผาศุก. ช่วย.....ให้แต่พอรู้สึกเหนื่อย. เขียนอย่า
ให้ตัวอีก.....วิปลาศ. ประดับเครื่องอา.....อร่ามเรือง.
ดอกไม้เนเก.....ร่วงหมดแล้ว. นามเมืองเราเรียกว่า
กรุง.....รัตนโกสินทร์.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

พังพอนมันไล่กัด. ทรงประทานพร. ให้อาวรรอยู่
ไม่วาย. เห็นพวกมอญจับตัวมอญ. วิงวอนให้ช่วย.
ขอให้ถาวร. สอนให้เขียนอักษร. เกสรมันร่วง
นัก. ประดับด้วยอาภรณ์. กรุงอมรรัตนโกสินทร์.

บทที่ ๔๙

คำพ้องในมาตรา กน

ชวน	ชักนำ	สวาน	พบกันแล้วหลึก, ทวนขึ้นไป,
ประชวร	เจ็บ, ป่วย, ไข้.		ที่ไร่ปลูกต้นไม้และผัก.
สำนวน	เค้า, ข้อความ, ทางความ.	สรवल	หวั้เราะะ
นวล	สีอย่างหนึ่งอย่างใด ที่มีผิวปนนวล	อิศวร	ชื่อเทวดาปนใหญ่

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เห็นชวนกันว่าจะไปเที่ยวเล่นที่สวน. เดินสวน
กันไปเมื่อวันแห่งพระอิศวร. ดูผิวพรรณปนน้ำนวล.
สำนวนที่เขาเรียบเรียงปนอย่างไร? ได้ยินเสียง
ทรงพระสรवल. ไม่ได้ประชวรพระโรคอะไร.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

อย่าซัก.....กันไปเที่ยวให้ไกลนัก. ในกรมประ.....
มาตั้งแต่เมื่อไร ? สำ.....เขาเรียงเป็นภาษาอังกฤษ.
ดูผิวพรรณเป็น.....ดี. เขาเดิน.....ฉันไปเมื่อเช้านี้.
เขาว่าพระอิ.....ท่านมีฤทธิ์ประเสริฐนัก.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ชวนกันไปไหน ? ประชวรเป็นอะไร ? สำนวน
ดีมาก. ร้องเพลงสืนวน. เดินชวนกันไป. นั่ง
อยู่ในสวน. ดูแก่พระอิศวร. ในกรมทรงพระสรวล.

บทที่ ๕๐

คำพ้องในมาตรา กน

เขียน เรียบ, แบนสนิท.

จำเนียร นาน

ตะเพียน ชื่อปลาชนิด ๑

เพียร ตั้งใจทำ, หมั่นทำ.

กระเบียด กระเสียน

เคียร หั่ว

ตระหนี่ถี่ถ้วน นิดๆ หน้อยๆ

เก็ย็ณ ลิ่น

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เราพากเพียรมาจนจำเนียรกาล. ตาสาตกปลา
 ตะเพียน. ดูพุดจาแนบเนียนสนิทดี. ทำอะไรอย่า
 คิดกระเบียดกระเสียน. รับสั่งว่าทรงเวียรพระเคียร
 หนัก. คิดตามเก็ย็ณอายุ. คำบาฬีมีกระเสียนไว้.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

เห็นเขา.....อ่านหนังสืออยู่เสมอ. เห็นปลาตะ.....ว่าย
 อยู่ในน้ำ. รับไว้เหนือ..... จำ.....กาลนานมากกว่า
 ร้อยปี. อย่าทำกระเบียดกระ.....ไม่ติดอก.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ช่วยกวาดให้เนียน. ไปจำเนียรกาล. ตกเบ็ด

ได้ปลาตะเพียน. อยู่ในเกษียณอายุ. ต้องเพียร
ไปก่อน. พุดกระเบียดกระเสียน. ยกไว้เหนือเศียร.

บทที่ ๕๑

คำพ้องในมาตรา กน

ประเขินและผเขิน	ต่อ, ประจบ	เทอญ	เถิด
เขิญ	บอกให้มา, หรือไป.	เหิน	ที่ดินลาด, หินลาด.
เขิงเทิน	ชานกำแพง, ชานป้อม.	ดำเหิน	เดิน
สเทิน	ประหม่า, กระจาด.		

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ฉันทวานประเขินผ้าสักผีเถิด. จงไปเขิญให้
ขึ้นมาบนเขิงเทิน. จงไปเทอญอย่าเฝ้าสทกสเทิน
เลย. ทรงพระดำเหินไปบนเหินเขา.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ทำซุกซนจนต้องหุงผ้าประ..... จงไป.....ให้ขึ้น

มาบนเนินเขา. ไป.....เจ้าอย่ามาเฝ้าเข้าชี้ฉัน. ทรง
พระดำ.....ขึ้นไปบน..... ช้างต่อผ.....โหลง.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

พอประเชินหน้ากัน. เขิญหนึ่งนี่ก่อน. หน้าที่
เชิงเทิน. ทำสทกสเทิน. จงไปเทอญเจ้า. ไป
บนเนินดิน. ทรงพระดำเนิน. ผเชินหน้าฉาน.

บทที่ ๕๒

คำพ้องต่างๆ ในมาตรา ก กา และ กม

กำ	กำมือ	ธรรม	เที่ยงตรง, ส่วนที่ดีที่แท้.
กรรม	กระทำ	อำมรงค์	แหวน
ทำ	กิจการที่ทำกรงาน	กุม	จับ, ถือ.
อำรง	ทรงไว้, ครอบงำ.	กุมภ	หม้อ

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ถือยุติธรรมแล้วไม่ต้องกลัวบาปกรรม. ลูกเจ้า

กรรมมันทำให้แค้นชัด. เจ้านายทรงพระอัมรงค์
 เพ็ชร์เท่าเม็ดบัว. จงกุมมือไว้อย่าให้มันหนีได้.
 ต่อเดือนกุมภาพันธ์จึงจะไป. นายพทำมรงค์คุณนักโทษ.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

เจ้า.....หมัดจะชกใครจงบอกมา ? นี่เจ้า.....แท้ ๆ
 เห็นได้ชัด. อย่า.....การที่เปนบาป.....ไม่ติดอก. ประ
 ทานพระ.....มรงค์แก่ท่านหรือ ? โลกกับ.....เถียงกันไม่
 ใครแพ้. จง.....ไว้ให้มันอย่าปล่อยเลย. ราชี.....นั้น
 คือดาวรูปหม้อ. นายพ.....อยู่ตารางไหน ?

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

กำไว้อย่าปล่อย. จะเปนกรรมต่อไป. เจ้ากรรม
 แท้ ๆ. จงทำให้ดีดี. ทำไมไม่มา ? เขาถือ

ยุติธรรม. ทรงพระอำนาจ. กุมไว้ให้แน่น. เดือน
กุมภาพันธ์. ในราชกุมภ. อารงค์ดี. นายพท่ามรงค์.

บทที่ ๕๓

คำพ้องในมาตรา กก

จัก	ชอย, จะ.	วิก	วิต, ให้นำขึ้นไปด้วย
จักร์	วง, กลมโดยรอบ,	นัวมือ.	
	ชื่ออาวุธอย่าง ๑	วรรค	พวก
ประจักษ์	แจ้งชัด	สัก	ทำให้เป็นรอย, ชื่อไม้
จักขุ	ดวงตา	อย่าง ๑, ประมาณ.	
พัก	อยู่, รอ, ผ่อน.	ศักดิ์	ร่ม, หอก, อำนาจ.
ภักดิ์	ตั้งใจ	ศักราช	การนับปีตามพระ
ภักตร์	ดวงหน้า	ราชกำหนดต่อๆ กันไป	

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เจ้าควรรจักตอกเสียให้แล้ว.

เราแจ้งประจักษ์อยู่

แล้วท่าน. เราหยุดพักอยู่ที่นี้เกือบชั่วโมง. อย่า
 วกหน้าเข้าเรือจะเปียกของ. ไม่รู้จักวรรคตอนเลย
 สักนิด. ได้ยศศักดิ์ตั้งแต่ศักราชเท่าไร? ข้าได้
 เห็นปรากฏแก่จักษุ. เราอยู่ในพระราชอาณาจักร.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

เราแจ้งประ.....อยู่ว่าเขาไม่.....ดี. เขา.....ตอกมาวง
 ให้เหมือน..... ไม่.....มันหนักยกไม่ไหว. เราหยุด.....
 อยู่ที่นี่.....ประเดี๋ยว. ไม่รู้จัก.....ตอนหนังสือด้วย.
 อย่าเล่น.....น้ำให้เปอะเปื้อน.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ควรจักรีรักษา. อย่าจักไม้เล่น. ฟังรู้ประ
 จักษุ. พักอยู่ที่บ้าน. ักดีเข้ามาเอง. พระ
 ักตร์ผูกฟอง. เขียนให้ถูกวรรคตอน. วกหน้า

ในอ่าง. สักแต่ตัวรู้. ไปซื้อไม้สัก. เขาถือ
ยศศักดิ์. ศักราชเท่าไร? ขอกินสักถ้วย. พวก
สาวสักขา. นารายณ์ถือจักร์ เห็นด้วยจักษุ.
ประจักษ์แก่ตา.

บทที่ ๕๔

คำพ้องในมาตรา กก

นก	ทองที่เจือกับทองแดง	मुख	หน้า, ปาก.
นาค	งู, ชายเมื่อจะบวช, ช้าง, พระอรหันต์, ไม้กากทิง.	สุก	ใส, ลูกไม้สุก, เข้าสุก.
สี	หรอ, ออกจากบวช.	ศุกรี	ชื่อวันที่ ๖ ของสัปดาห์, ชื่อดาวนพเคราะห์ที่ ๘
ศึก	ศัตรู, การรบ.	ศุข	สบาย
ศึกษา	การเรียนรู้	ผาสุก	สบาย
มุก	หอยชนิด ๑	ทุก	ทั่ว
มุกดา	ชื่อแก้วชนิด ๑	ทุกซ์	ไม่สบาย

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ความทุกข์กับสุขเป็นคู่กันเสมอไป. ต่อวันศุกร์
 ลูกไม่เห็นพอจะสนุกได้. ตั้งแต่เลิกออกมาค่อยผาสุก.
 ต้องศึกษาในวิชาการรบศึก. หีบนาฬิกาใบนี้ใช้มานาน
 จนสึกหรอ. ฉันเก็บมุกตาได้เม็ดหนึ่งที่หน้า मुख.
 เขาเขียนรูปพระยานาคเป็นเจ็ดเศียร.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ฟัง.....ออกมาเมื่อวัน..... ฉันเป็น.....ที่จะต้องไปรบ.....
 ได้ทราบความ.....ประการว่า.....สบาย. ไปซื้อ.....มาทำ
 แหวนเป็นรูป..... ใครช่างทำตะลุ่ม.....ดู.....แสง? ใช้
 มานานจนมัน.....ไปเสียบ้าง.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ทำแหวนนาฬิกาเป็นรูปนาค. ทัดดอกพวงนาฬิกา.
 ไปดูแห่บวชนาค. ฟังเลิกออกมา. ใช้จนสึกหรอ.

จะไปบศึก. ศึกษาไปก่อน. ประดับด้วยมุก. อยู่
ข้างมุขใต้. ยังไม่สุกดี. รอเพียงวันศุกร์. มี
ความสุขสบาย. เปนผาสุกดี. รวมกันทุกสิ่ง.
ฉันเปนทุกข์มาก.

บทที่ ๕๕

คำพ้องในมาตรา กด

มัธยัสต์	เปนกลาง	อุบัติ	เปนขึ้น, บังเกิด.
ยัต	บรรจุให้แน่น	สมบัติ	ทรัพย์พร้อม
ประหยัต	ระวัง	วิบัติ	แปลก, ผิดไป, ฉิบหาย.
บัญญัติ	แต่งตั้ง, ข้อห้าม	ลัต	เครื่องตวงอย่างหนึ่ง
นัด	สัญญา, กำหนด, ครั่ง.	ลัตวี	ตัวที่มีชีวิต
นัดฎ์	การนัดฎ์ คือนัดฎ์ยา	ลัตย์	ความจริง
บَابัด	เป่าบัต	ศรัทธา	ความเชื่อ
สัญญาบัตร	ใบเปนเครื่องหมาย	กษัตริย์	พระเจ้าแผ่นดิน
	เรียกชื่อยศ		

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เปนกษัตริย์ได้เสวยราชสมบัติ. จงประหยัด
 ตามพระราชบัญญัติ. ขอยานัตถุให้ฉันนัตถุสัก
 ที่เถิด. นัดไว้ให้มาช่วยบำบัดโรค. ได้รับ
 สัญญาบัตรเพราะชื่อสัตย์. เราจะไปซื้อเข้าสักสอง
 สามลัด. คนมัธยัสต์คือคนที่รู้จักใช้ทรัพย์ที่
 ควรใช้, และไม่ใช่ที่ไม่ควรใช้. แกล้งมายัด
 เยียดให้ฉันเอง. ดูไม่มีกิริยาราวกับสัตว์.
 คราววิบัติแล้วก็สิ้นตัว.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

เปนพระราชบัญญัติ..... ของพระมหาก..... เขา.....ไว้
 ว่าจะให้ยา.....ฉัน..... เขามีสม.....มั่งคั่งยังวิ..... เขา
 ตวงเข้าให้เราเปนสี่..... รับเปน.....ว่าจะได้ในวัน
 นี้. ต้องช่วยบำ.....โรคนี้ให้หายด้วย.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ดวงได้ก็สัด ? มันเปนชาติสัตว์. เราถือ
 ความสัตย์. มีความศรัทธา. เปนปิ่นกษัตริย์.
 ต้องหมั่นประหยัด. มัธยัสต์เกินไป. อย่ายัดลง
 ไป. ทำตามบัญญัติ. นัดไว้วันนี้. เขานัดถู
 ยานัดถู. ต้องบำบัดโรค. รับสัญญาบัตร. มี
 ทรัพย์สมบัติ. เดินมาเยียดยัด. คงไม่วิบัต.
 ฟังจะอุบัติ. อุบัติในโลก.

บทที่ ๕๖

คำพ้องในมาตรา กด

วัด	กอดหรือผูกให้แน่น, รับแรง.	ลัทธิ	แบบคาย, อุบาย.
รัชกาล	นับเวลาของแผ่นดิน	หัด	ฝึก, ชื่อโรคอย่าง ๑
ลัด	ตัดตรงไป, ตัด.	หัดถึ	มือ
		พฤษภบตี	ชื่อวันที่ ๕

อัด อัดถ์ อรรถ }	กิจการที่ทำให้แน่นๆ		อัจฉรี แปด, ราคาที่กำหนดด้วย
	ข้อความ, ประโยชน์.		แปดอันแปดเฟือง
			อัจฉรี กระดุก
			อัจฉรีย สิ่งปลาด, การตีตมื่อ.

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

จงรีบปิดกวาดเสียให้แล้ว. ต้องลัดไปทางปาก
 ลัดจึงจะเร็ว. ต้องฝึกหัดให้รู้ในลัทธิ. ไม่มัน
 ลัดถูกที่ข้อพระหัตถ์. เขาออกหัดตั้งแต่วันไหน ?
 ไม่ควรจะอัดไว้ให้แน่นนัก. ฉันมีความอัจฉรีย
 ด้วยเรื่องอัจฉรี. ในรัชกาลนี้มีการแปลกขึ้นมาก.
 ความข้อนี้มีมาในอดีตถกถา. ได้พบกันเมื่อฉลอง
 พระอัจฉรี.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

พึ่งได้ลายพระราช.....ในวันนี้. แต่ออก.....ยัง
 อู่สำห.....เขียนได้. ให้อัด.....ด้วยไม่รู้จะไปไหน. จง

รีบ.....ไป.....ไวให้แน่น. ต้อง.....ไปปาก.....ในวันนี้.
เก็บ.....ไวในถ้วยแก้วไม่ถูกที่. ให้รู้.....รู้ธรรมไวให้มาก.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ในรัชกาลปัตยุบัน. ต้องรีบรัดสักหน่อย. อย่า
เล่นกอดรัด. ต้องลัดไปเร็วๆ. คอยอยู่ที่ปาก
ลัด. ไม่รู้ลัทธิ. ต้องหัดให้รู้. เด็กมักออก
หัด. ได้รับลายพระหัตถ์. ต้องอัดให้แน่น. ขอ
อัฐีสักอัฐิ. ดูอัศจรรย์มาก. เชิญพระอัฐิ. อัดอัด
ในใจ. จะซื้อขวดอัด. เบียดกันอัดแอ. อรรถ
แปลแก้ไข.

บทที่ ๕๗

คำพ้องในมาตรา กต

ฝึกกาต	ชื่อพรรณฝึกชนิด ๑	ประกาศ	ป่าวร้อง, บอกให้
กาจ	เก่ง, ร้าย.		รู้ทั่วกัน.

อากาศ	ที่ว่าง, ฟ้า.	ทาส	บ่าวน้ำเงิน
โอกาส	ช่อง, เปล่าๆ	ธาตุ	สิ่งในโลกที่เกิดขึ้น
คาด	ผูกมัด, กะหมาย.		โดยไม่มีสิ่งอื่นประสม
อาชามู	จองเวร, ผูกใจเจ็บ.		(ดิน, น้ำ, ลม, ไฟ, ก็ว่าธาตุ)
ขาด	ชื่อสีแดงสำหรับทา	ขาด	กรัดกราย
	ชนิด ๑	อำนาจ	เหตุที่จะทำได้โดย
ชาติ	ความเกิด		ลำพังตน
อนุญาต	ยอมให้	ไชยนาท	บันลือด้วยความชนะ,
ญาติ	วงศ์วาร		เปนชื่อเมืองฝ้ายเหนือ

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ออกประกาศอนุญาต, ไปตามเดิม. ไม่ควร
 จะอาชามูไปชาติหน้า. ญาติเรามีอยู่ที่เมืองไชยนาท.
 อะไรช่างไปอาชามูเจ้าผักกาด. คาดเข็มขัดเดิน
 ขาดไปซื้อขาด. ฉันไม่มีโอกาสที่จะไป. เขาใช้

ทหาฯให้ไปวัดมหาธาตุ. เขาได้ดีและมีอำนาจมาก.
เด็กคนนี้มีมันแกงกาจหนัก. ในอากาศแลไปก็ไกลตา.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ใครเอา.....มาทาไว้ที่นี่ ? เขาไปช่วยการศพ.....ที่
เมืองไชย..... ไม่.....ทำเพราะได้ทราบคำประ..... ต้อง.....
คืนเอาให้มันอย่างนวย..... อย่าอา.....ต่อไปใน.....หน้า.
ยังไม่มีไอ.....จะบอกเขา.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ชื่อฝึกกาดสองกำ. ใช้ทหาฯไปซื้อชาด. ทรง
อนุญาตแล้ว. อย่าอาสมาฏกันเลย. พวกนี้แกง
กาจมาก. พร้อมด้วยธาตุทั้งสี่. อย่าทำนวย
นาต. ยังคาดไม่ถุก. ฟังออกประกาศ. ไป
เมืองไชยนาท. เขามีอำนาจ. เทียวกินอากาศ.
เกิดมาชาติหนึ่ง. เกี้ยวเปนญาติกัน. ข้าได้โอกาส.

บทที่ ๕๘

คำพ้องในมาตรา กด

บาด	มีดบาด, บาดใจ, บาดหมาง.	อาพาธ	เจ็บไข้
บาตร	เครื่องใส่เข้าของพระ	พาด	เอาไม้พาดขึ้นไป
บิณฑบาต	ก้อนเข้าตัก, พระ ไปหาเข้าฉัน.	ประพาศ	แรมไพร, จากที่อยู่.
บาท	เท้า, กำหนดใน มาตราเงิน.	ประกาศ	พูด, บอกเล่า.
ปราด	อาการที่ไปเร็ว	มาด	มุ่งหมาย, มาดเรือ.
ปราชัญ	ผู้มีความรู้	มาตร	แม่
ปราศ	ละทิ้ง, ไม่มี, เว้นจาก	ประมาท	เล่นเล่อ, มั่วเมา.
ปราถนา	ความแสวง, การตั้งใจ.	สามารถ	อาจเปน
		หมาด	ค่อยแห้งไป
		มาตรา	สิ่งที่กำหนดเปน
			หมวดหมู่

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

พระไม่ได้ไปบิณฑบาตเพราะอาพาธ. กระเบื้อง

บาดเอาพระบาทยาวสนัด. เปนนักปราชญ์ต้อง
 ปราศจากความชั่ว. ไม่ควรจะมุ่งมาดปรารถนา.
 ในมาตราเราสามารถจะรู้ได้. มันพึงหมาดอย่า
 เพื่อเอาพาดเข้า. โคลงบทนี้ใครแก้ได้ให้สี่บาท.
 อย่าประมาทวังปราดจะเลยตก. มาตราว่าเราจะให้
 สักสี่บาท. เพียงมีตบาดเราไม่ควรจะบาดหมาง.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

เวลาเข้าพระถือ.....ไปบิณฑ..... ท่าน.....เปนใช้แต่
 เมื่อไร ? เอาเงิน.....ไปซื้อยามาทาแผลมิด..... ไป
 แต่งโคลงต่อหน้า.....สักสาม..... เอาผ้านี้ไปผึ่งแต่
 พอ..... เห็นวัง.....เอาไป.....ไว้ที่ฝา. ฉันไม่ได้มุ่ง
เลยทีเดียว. ในใจเรา.....จากความ.....หมาง. เขา
 ขึ้นไปไหว้พระพุทธร..... โคลงบทหนึ่งมี ๔.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

มิดบาดมือ. ถือบาตรไปบิณฑบาท. วังปราด

ไปไหน ? แต่งโคลงได้ก็บาท ? ขอเงินสักห้า
 บาท. ทรงรองพระบาท. อย่าประมาทนักปราชญ์.
 ปราศจากลามก. ไม่ปราถนา. เอาบันไดมา
 พาด. ท่านยังอาพาธ. เขาขี่เรือมาด. อย่าเพ่อ
 มาดหมาย. ไม่สามารถจะรู้ได้. ยังฟังจะหมาด.
 ดูในมาตรา. มาตราว่าจะไป. อย่าให้บาดเจ็บ.

บทที่ ๕๙

คำพ้องในมาตรา กด

รัต	รด, เทลง.	วาด	เขียน, กะด้วยความ
ราช	กษัตริย์, พระเจ้าแผ่นดิน.		ประมาณ.
ราชฎร์	ชาวชนผู้อยู่ในแคว้น, พลเมือง.	อาวาศ	อยู่ทั่ว, ที่อยู่, วัด.
นिरาศ	จากไป	สาด	เท, ชัดไป.
ลาด	ถอย, ปู, เนิน, ตรวจ	ปีศาจ	ผี
วิปลาศ	ความแปรผัน	ศาตร์	คัมภีร์, ตำรา.
		ศาสน์	คำสั่งสอน

ปราสาท	พระที่นั่ง, เรือนหลวง ยอดเพนชั้นๆ.	สอาด	พ้นจากความมัว หมอง, หมดจด.
สารท	ชื่อของฤดู ๑ ในฤดู ๔	อาจ	กล้า, จะทำได้.

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ทำราชการต้องแต่งตัวให้สอาด. ราษฎรชอบ
อ่านเรื่องนิราศ. ใครมาราดน้ำไว้ที่เนินลาด? เขา
ว่าปีศาจมันสาดน้ำ. ที่บนปราสาทมีเครื่องศาสตรา
วุธ. ต้องจัดของไว้ทำบุญสารท. ท่านนับถือ
ศาสน์ไหน? ใครวาดรูปช้างกินงูตัวปีศาจ? อาวาสนี้
หรือที่ว่าเป็นวัดราษฎร์? โหราศาสตร์ชื่อคัมภีร์หมอดู.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น

มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ใครมา.....ผ้าไว้ที่นี้ดู.....? ใคร.....น้ำถูกสมุดเรื่อง
นี้.....? จะเขียน.....อย่าให้เส้นวิ.....ไป. คน.....หาญ

ไม่มีใครจะกลัว.....วุธ. นี่เป็น.....การ, หรือการ.....?
 คนหยาบ.....น้ำกระเด็นถูก..... เขาว่ายามตรุษศ.....ปี.....
 คนองหนัก.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ใครรอดน้ำลงมา ? ต้องทำราชการ. ต้อง
 เกณฑ์ราษฎร. เรื่องนิราศนี้ใครแต่ง ? ดูวิปลาศ
 มาก. วาดไว้ให้ดี. สาดไปให้พ้น. อย่าเพื่อ
 ลาดถอย. ที่นี้ลาดมาก. ปิศาจดูหนัก. เครื่อง
 สาดราวุธพร้อมแล้ว. โปรดให้ทำปราสาทใหม่. ต่อ
 สารทจึงจะได้หยุด. ตามพระพุทธศาสนา. แต่งตัว
 ให้สะอาด. อย่าทำอาชญา. ไม่อาจรู้ได้.
 คัมภีร์ไสยศาสตร์.

บทที่ ๖๐

คำพ้องในมาตรา กต

สกิด

แกะ, เกา.

| ประดิษฐ์

สร้าง

กิจ	การงาน	บัณฑิตย	นักปราชญ์
อาทิตย	ดวงอาทิตย์, ชื่อวันที่ ๑ ของวันทั้ง ๗	มิต	จม, เต็มที่.
ทิศ	ทาง, เบื้อง, ด้าน.	มิตร	เพื่อน
นิจ	เที่ยง, แน่.	วิต	ตัด, วก, ทำหน้าให้ขึ้น หมดไป.
พินิจ	ตรองดู	ชีวิต	ความเป็นอยู่
พิศ	เพ่ง	อิดโรย	อ่อนกำลัง
พิษ	สิ่งที่ทำให้กระวนกระวาย	อิฐ	แผ่นอิฐ

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เขาสกิดให้ฉันไปหาบัณฑิตย. ทำการกิจต้อง
พินิจอยู่เปนนิตย. ฉันไปหาพระที่วัดราชประดิษฐ์.
ฝรั่งหยุดทำการวันอาทิตย. พระอาทิตย์ขึ้นข้าง
ทิศตะวันออก. ถ้างูพิษกัดก็แทบถึงสิ้นชีวิต.
เมื่อมีตมิตจะพิศดูก็เต็มอิด. เรือของมิตรเรารั่วก็
ต้องวิต. ท่านสั่งสอนให้เราคบแต่บัณฑิตย.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ฉันแบก.....จน.....โรย ซี.....ของเราๆ ผากไว้แก่.....
เรือร้วอย่ามัว.....ค่อยพิ..... อย่าเพ่ง.....ดูแสงพระอา.....
บุราณว่าอย่าส.....งู..... ใจของ.....ผ่องแผ้วไม่มีด.....
ประกอบ.....ต้องพิ.....จึงจะดี. จงปกุษาตา.....แกตุ่ก่อน.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

อย่าเล่นสกิด. ฉันมีกิจธุระ. ต้องไปวัดราช
ประดิษฐ์ก่อน. อยู่ในกรมราชบัณฑิตย์. อยู่ข้าง
ทิศไหน ? เขาหยุดวันอาทิตย์. ต้องมาเปนนิตย์.
จงพินิจให้แน่. จับได้งูพิษ. พิศดูให้ทั่ว. ปิด
ให้มิดชิด. เปนมิตรสหายกัน. เขาก่อด้วยอิฐ.
ยังอิดโรยมาก. วิดน้ำให้แห้ง. ยังมีชีวิต.
วันนี้แสงอาทิตย์ร้อนจัด. อย่ากินของที่มีพิษ.

บทที่ ๖๑

คำฟ้องในมาตรา กต

สดุด	โดน, กระทบ.	พุทธ	พระพุทธเจ้า
ดูจ	ประหนึ่ง	สมุด	กระดาดทำเปนเล่ม
บุตร	ลูก	สมุท	ทะเล
บุษย์	ชาว, พลอยชาว.	รุต	รีบ, เร็ว.
พุด	ชื่อดอกไม้ชนิดหนึ่ง	พิรุธ	ผิด, แปลก.
พุดม	ชื่อวันที่ ๔ ของวิก, ดาว	สุด	ปลาย, ล้น.
	ซึ่งเปนนพเคราะห์ที่ ๔	สุทธี	หมดจด, สอาด.

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

จงรีบรุตไปให้ทันในวันพุดม. พระพุทธเจ้าทรง
 ธรรมอันบริสุทธิ์. บุตรของเราถือดอกพุดเดินสดุด.
 คนพิรุธหลบหายไปทางนี้. อันเหื้อความซ้อนี้ไม่
 ล้นสุด. สมุดตกไปในกลางมหาสมุท. แหวนวน
 นี้เขาประดับด้วยบุษย์. ใจของเราเหื้อเปนอย่างบริสุทธิ์.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ถือดอก.....ไปด้วยกันกับ..... ไปไหว้พระ.....รูปในวัด.
เมื่อวัน..... เดือน.....หกสัปดาห์..... ในมหา.....ตุลาคม.....
ฉันอยากได้แหวนประดับ..... ต้องรีบ.....ไปหยิบ.....มา.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

อย่าเดินให้สะดุด. ดุจเรื่องนิทาน. สำหรับสอน
กุลบุตร. บุชย์เมื่อนี้ใหญ่หนัก. นางน้อยเด็ดดอก
พุด. รอไปเพียงวันพุด. เขาไปไหว้พระพุทธรบาท.
สมุดนี้ใหญ่หนัก. จงรีบรุดไป. ในมหาสมุท.
คนนี้พิรุณมาก. ทำไม่บริสุทธิ์. สุดแล้วแต่จะโปรด.

บทที่ ๖๒

คำพ้องในมาตรา กด

การระเกด ชื่อไม้ชนิดหนึ่งดอกหอม | สังกะสี กำหนดไว้, จำไว้.

เทศ	คำที่เรียกว่าเมืองเทศ, แซกเทศนั้น.	สังเวช	สลดใจ
ประเทศ	ที่, เมือง.	เวทนา	ความรู้สึก.
เพศ	ชนิด, อย่าง.	เศษ	เหลือ, ปลาย.
สมเพศ	สลดใจ	เสรีจู้	คนมั่งมี

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เคยสังเกตว่าที่นี่มีการเกิด. พวกแซกเทศนั้น
 เขาอยู่ประเทศไหน? เป็นเสรีจู้มีเงินหลายหมื่นชั่ง.
 เห็นศพที่วัดสังเวชหน้าเวทนา. เพศของเราต้องทำ
 อย่างนั้นเอง. ถ้าเหลือเศษฉันจึงจะให้ท่าน. หน้า
 สมเพศด้วยตาเกิดไปต้องชั่ง. ปลุกมันเทศไว้ขาย.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

เป็น.....จู้แล้วไม่ควรตระหนี่เลย. ยังเหลือ.....อีก

เท่าไรนะท่านจำ ? ต้องทนทุกข์.....นามาชำนาญ.
ไปเห็นศพที่ป่าช้าหน้าสม..... ไปพบพวกแขก.....มา
ชายเพ็ชร. เคยสัง.....เห็นเสมอน่าสัง..... ของเขาไม่
ชอบอยู่ในประ.....ร้อน. ฉันเก็บดอกการะ.....ได้สามดอก.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

เด็ดดอกการะเกต. เคยสังเกตเห็นอย่างไร ?
ชื่อโหมตเทศไปทำไม ? อยู่ประเทศไหน ? หน้าสมเพชร
นัก. เพศของเขาเป็นอย่างนั้น. น่าสังเวชจริงๆ.
ดูเวทนามาก. เหลือเศษอีกเท่าไร ? เขาเป็นเสรรู้.

บทที่ ๖๓

คำพ้องในมาตรา กต

กต	ด้นลงไป	คต	ไม่ตรง
ปราภฏ	ชัดเจน, ฐชัด.	มคธ	ชาวมัชฌิมประเทศชาติ ๑
มรกต	แก้วเขียวชนิด ๑	บต	ภูให้ของละเอียด

บท	เท้า, ส่วน, ตอน.	รด	เท, ราว.
ชบถ	กลับใจจากที่เคยนับถือ	รถ	ยานอย่าง ๑ ซึ่งเทียมด้วยม้า
สบถ	แข่งตัวเอง	รศ	สิ่งที่รู้สึกด้วยลิ้น
พยศ	กิริยาร้ายกาจ	โอรส	เกิดแต่อก, ลูกชาย.
ยศ	ความที่เพนใหญ่หรือ	ลด	หย่อนลง
	ความที่มีผู้แวดล้อม	โสฬศ	สืบท, ราคาครึ่งอัฐ

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

ม้าพยศลากรถ ๆ จะหัก. ภาษามครใช้กันมา
จนปรากฏ. ได้เกียรติยศแล้วไม่ควรคิดชบถ. คน
คตมักทนสบถได้หน้าเฉย. จ้างตักน้ำมารดผัก
หาบละโสฬศ. มากดขี่ให้มันไปตักปลากด. หมอ
มาแล้วจงไปบดยา. พระโอรสประทานแหวนมรกต.
รศร่อยหรืออย่างไร? อย่าเลี้ยวลด. ยังยาวนานัก
ขอลดเสียสักบท.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

พระโอ.....ทรง.....เที่ยว..... ชาว.....
พูดจาไม่.....เคี้ยว. แก้วมร.....มีปรา.....อยู่ในหิน.
ตาหมอแก่.....ยาแล้วเศกเป่า. คิด.....จับได้ไม่ควร
จะ.....ละ. ปลุกต้นไม้แล้วต้องตักน้ำ..... กินปลา
มี.....อร่อยดี.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ทำกดขี่มาก. มรกตเม็ดนี้ใหญ่นัก. ยังไม่
ปรากฏ. คนคิดเลียงยาก. เรือนมคธถึงไหน ?
บดให้ละเอียด. คิดบทกลอนขัดขวาง. คิดขบถ
จะต้องตาย. สบถแล้วยังไม่เชื่อ. ม้าพยศนัก.
ท่านผู้มียศ. รตนแล้วหรือ ? ชั้รถไปไหน ?
เพนพระโอรสที่สาม. ต้องลดหย่อนลงบ้าง. กีโสฬศ
เพนบาท ? ไปซื้อปลาสด. ไม่มีรสอร่อย.

บทที่ ๖๔

คำพ้องในมาตรา กด

โกษ	ที่ใส่ศพนั่ง	}	สันโดษ	ความมกน้อย
โกฏ	ลิบลิ้น		สันโดฐ	สันโดษ
โจทย	ฟ้อง, ทักท้วง.		เข้าโพด	พรรณผกอย่าง ๑
โจษ	พูดกันอ้ออึ้ง			ซึ่งนับในชาติเข้า
โดด	แผ่นลงไป, แผ่นขึ้นไป.		สมโภช	กินพร้อม, ทำขวัญ.

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เด็กนับต้นเข้าโพดได้โกฏต้น. วันนี้มีการ
สมโภช. อยากระโดด. เชิญพระโกษ. โจษกัน
ออกแข็งแ่. สันโดษเดียวเปลี่ยวกายอยู่กลางเถื่อน.
พวกโจทยเขาซื้อเข้าโพดกิน. เรียนเลขจนทำโจทย.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น

มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ถ้าขึ้นเล่นกระ.....จะถูกตี. เขา.....กันว่าจะสม.....

พระนคร. ประมาณต้นเช้า.....กว่า.....ต้น. ถือสั้น.....
 เอกาอยู่ในป่า.ฟองคนชะโมยลักพระ.....

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

พระโกษนี้ทำใหม่. ประมาณสักโกฏิหนึ่ง. ยัง
 ไม่พบโจทย์. โจษกันออกแซ่. อย่าเล่นกระโดด.
 อยู่สั้นโดษ. อยากกินเข้าโหด. ยังไม่ได้สมโภช.

บทที่ ๖๕

คำพ้องในมาตรา กต

รีด	ไล่ให้เรียบ, ให้อัดแบบ.	เพ็ด	แข็ง, ชื่อไม้ชนิด ๑
จารีต	ประเพณี, แบบแผน.	เพ็ชร์	แก้ว
ทึงทูต	ชื่อนกอย่าง ๑	หนวด	ขนริมปาก
ทูต	คนสื่อสาร, คนนำความ ไปแจ้งต่อกัน.	ผนวช	บวช
เต็ด	ตัด, เก็บ.	ภูต	สัตว์, ผู้ที่เป่นแล้ว เกิดแล้ว, ผี.

สมเด็จ	ผู้จับ, ผู้สำเร็จการ.	แก๊งบวด	ชื่ออาหารอย่าง ๑
เสด็จ	ไป, ท่าน.		เปนพวกของหวาน
เผด็จ	ตัด, ขาด.	บวช	ทำเพศตนตามลัทธิ ศาสนา

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เขาพูดกันว่าสมเด็จจะเสด็จไปเที่ยวป่า. จะทรง
ผนวชต้องโกนหนวด. เจ้าบวชได้คราวนี้เป็นดี
แล้ว. แก่ล้งบอกกันว่าจะแก๊งบวดกิน. เอามือ
เด็ดไม้เด็ดคองไม้ขาด. เขาพูดกันว่าเขาพบพวก
ภูตพราย. ต้องมีราชทูตไปตามจารีตโบราณ. นก
ทิ้งทูตเกาะอยู่ที่ต้นมะพูด. ใส่แหวนเพชรไปริดผ้าดูไม่
ควร. ข้าหยุดยืนอยู่ข้างป้อมเผด็จดัสกร. จะเผด็จ
ศึกด้วยใจกล้า.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

แขกชาย.....เขาให้.....ไม้ฉันท. เขา.....กันว่าพวก.....พราย
มันดุนัก. ราช.....จับนกทิ้ง.....ได้สามตัว.ทรง.....ดอก
กุหลาบ. จะพา.....ไปเกาะเมื่อไรแน่? เจ้าจะ.....ทำ
ไม้มโถก.....? ประพฤติตามจา.....แต่บุราณ. เอา
แกง.....ไปขายแจ็กข้างเสื่อ. อีกเมื่อไรจึงจะทรง.....?

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

แจ็กเขารีดเสื่อ. โดยจารีตโบราณ. คนเขา
พูดกัน. นกทิ้งทูตมีในป่า. เขาเปนราชทูต.
ฉันทกลัวทูตพราย. ต้องพูดให้ขาดเด็ด. สมเด็จ
เสด็จไปไหน? ไม้เพ็ดหายาก. แหวนเพชรรั้งาม
นัก. หนวดดกนัก. ยังไม่ได้ทรงผนวช. แกง
บวดกินหรือ? จะบวชเมื่อไร? เหล็กเพ็ดตัดกระดูก.
ป้อมเผด็จจัดสกร. กลัวคนใจเพ็ด. เมืองเพ็ชรบุรี.

บทที่ ๖๖

คำพ้องในมาตรา กบ

ซั๊บ	ทำให้ดูต้งน้ำให้แห้ง	อังกาบ	ชื่อไม้พุ่มชนิด ๑
ทรีพัย	สมบัติ	กาบ	ส่วนที่มีอาการห่อ ๆ
ทับ	กดลง	กาพย์	คำเพลง, คำกลอน, คำลำนำไฟเราะ.
ทัฬ	สิ่งซึ่งเปนเครื่องทำการ ต่าง ๆ, ที่ชุมนุมพล, พลรบ.	ตะพาบน้ำ	ชื่อสัตว์ชนิด ๑
พับ	หักทบเข้า	พังพาบ	กิริยาคล้ายนอนขำ
อาภัพ	ไม่ควร, ไม่พอ ที่จะเปนได้.	สุภาพ	ความเปนไปได้
ลับ	ทำให้เปนท่อน ๆ ออกไป	ลำลาบ	ที่เปนลำลาดไป
คัพท์	คำที่พูดกัน, เสียง.	ลามก	สิ่งที่ได้
		สาบ	กลืนเหม็น
		สาป	แข่ง

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

เขียนหมึกแล้วเอากระดาษซั๊บ ๆ เสียงให้แห้ง. พวก

กองทัพล้มทับกันตาย. อย่าทำสับสนไปนะเจ้า.
 ได้ยินกิตติศัพท์ว่าท่านแต่งกายยกลอนดีนัก. จงไป
 ตัดกาบหยวกมาห่อดอกอังกาบ. คนสุภาพล้มพัว
 พาบหน้าหัวเราะ. ดูเนื้อหนังเปื้อนล้าลาบไปทั้งตัว.
 ไม่ควรจะมาสาปแช่งกัน. ใครจับแมลงสาบมา
 เล่นเหม็นสาบ ๆ ? ดูสาบสูญไปนานแล้วไม่ได้พบ.
 ใช้ให้คนอาภัพไปพับผ้า. ถ้าแม้นหมั่นทำการ
 งานดีคงได้ลาภ. ตะพาน้ำถูกสับทั้งตัวไม่ค่อย
 ตาย. คนสุภาพนี้หน้าซม.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น
 มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ไม่มี.....จะไปซื้อกระดาษ..... พวกกอง.....ล้ม.....กัน
 ในที่รบ. กิตติ.....ว่าเขา.....เอาด้วยมีด. เอาผ้า.....
 แจกให้แก่คนอา..... เอาหยวกมาห่อดอกอังกาบ..... แต่ง
โคลงต้องแต่งโดยสุ..... ไปจับตะ.....น้ำจนล้มพัว
ลง. คนเปื้อนล้า.....เนื้อหนังเปื้อนซุยๆ. ที่โรง

ครว้แมลง.....ดูชุกชุม.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ชับเสียให้แห้ง. มีแต่ผ้าซับใน. รวยทรัพย์
 สมบัติ. เขาล้มทับฉันทัน. แกล้งขู่ลำทับ. กองทัพ
 นี้มาก. พับผ้าให้ดี. อาภัพแท้ ๆ. เต็ดดอก
 อังกาบ. ไปตัดกาบหยวก. ชอบแต่งกายพริกกลอน.
 ตะพานน้ำนี้ใหญ่. ล้มพังพาบลง. คนนี้สุภาพ.
 จะได้ลาภมาก. เหม็นสาบแท้ ๆ. เขาถูกสาบแข่ง.
 ลับจนละเอียด. ได้ยินกิตติศัพท์. ดูปนลำลาบ.

บทที่ ๖๗

คำพ้องในมาตรา กบ

นบ	ไหว	รบ	ต่อสู้กัน
นพ	เก่า, ใหม่.	ปรารพณ์	รำพึง
พบ	ปะ	เคารพ	ความนอบน้อม
พิภพ	ที่เกิด, โลก, สมบัติ.	ลบ	ทำให้สูญ, ทำให้ไม่มีอยู่.

ประสบ พบ

ศพ ทราบดี

ลพบุรี ชื่อเมืองหนึ่ง

ตัวอย่างที่ใช้เข้าประโยค

จะปรารภไปทำไมกับการเล็กน้อย. รบแพ้เขา
เราก็อไม่เคารพเขา. เขียนแล้วจะลบเสียทำไม ?
คงไปประสบกันที่เมืองลพบุรี. ได้พบกันเมื่อวัน
ซั้กพระศพ. ทัวพิภพเปนนธรรมเนียมต้องนอบนบ.
ใส่แหวนนพเก้าแล้วเคารพ. ยกทำนบไว้กันน้ำ.

แบบฝึกหัดให้หาคำในพวกเช่นข้างต้นนั้น

มาเติมลงให้ได้ความในที่ว่างเหล่านี้

ฉันปรา.....ที่จะไปให้..... ถ้า.....ปะเราควรจะ
.....นอบด้วยความเคา..... เราจะช่วยกัน.....ที่.....บุรี.
ถ้าในพิ.....อย่ามีการ.....กันก็จะดี. ลองเขียนแหวน
.....เก้าแล้วกลับ.....เสีย. ยก.....ซังน้ำ.

แบบฝึกหัดบอกให้นักเรียนเขียน

ควรจะนอนบ. กำลังนพเคราะห์. เราไปพบ
ตาสี. ทัวทั้งพิภพ. เขาสู้รบกัน. อย่าปรารภ
ไป. ควรจะเคารพ. อย่าเพื่อลบเสีย. เราเคย
ประสบ. จะไปเผาศพ. ที่เมืองลพบุรี.

.....เห็นเด็กนักเรียนที่เรียนหนังสืออยู่หลายๆ ที่ไม่มีใครจะรู้ได้เพียงใจ นาง
อาจารย์ได้ความว่า เด็กตามหัวเมืองที่มาฝากเรียนหนังสือที่วัดได้มีเวลาเล่าเรียน
ไม่เต็มปี เพราะต้องไปช่วยบิดามารดาทำนาหาเลี้ยงชีวิตรบหลายๆ เดือน
.....เด็กเรียนได้เพียงครึ่งหนึ่งค่อนหนึ่งยังไม่ทันรู้หนังสือ พอถึงฤดูนาต้องละไป
เข้านา กลับมาก็ลืมเสียโดยมาก..... ศักดิ์เจ้าจึงคิดเห็นว่าควรจะมีแบบเรียน
อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งให้เด็กเรียนจบเล่มได้แต่ภายในหกเดือนที่เป็นคราวเรียน
ในปีหนึ่ง

.....เห็นว่าควรจะแบ่งวิธีสอนหนังสือออกเป็น ๓ ตอน คือสอนให้เด็กอ่าน
หนังสือตอนหนึ่ง สอนให้เขียนหนังสือตอนหนึ่ง และสอนให้แต่งหนังสือ
ตอนหนึ่ง.....

.....จึงได้แต่งแบบเรียนวิธีอ่านตามความปรารถนา เพื่อจะสอนเด็กทั้งในกรุง
แลหัวเมืองให้รู้หนังสือได้เร็วขึ้นกว่าแต่ก่อน แต่ยังไม่ไว้วางใจว่าจะเปนได้ดังความ
คาดหมาย จึงได้ให้ลองสอนเด็กด้วยตำราที่แต่งแต่ยังไม่ได้ลงพิมพ์ เด็กเรียนใน
ห้าเดือนรู้ตลอดเล่มหนึ่ง อ่านหนังสือทั้งปวงได้หมด.....